

Tėvynė

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. 3
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 6

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1983 m. birželio-June mėn.

75-ieji metai

Prezidentas Reagan pasirašė Baltic Freedom Day proklamaciją Baltuosiuose Rūmuose, dalyvaujant pabaltiečių veikėjams ir svečiams.

Baltųjų Rūmų nuotr.

KAI PREZIDENTAS REAGAN RAŠĖSI PO PABALTIJO PROKLAMACIJA

Birželio 13 d. Baltuosiuose Rūmuose Prezidentas Reagan pasirašė JAV Kongreso priimtą proklamaciją skelbiančią birželio 14-ąją "Baltic Freedom Day" — Baltų Laisvės Diena, primenančia Amerikai tas baisiausias 1941 metų dienas, kada bolševikai išvežė šimtus tūkstančių pabaltiečių į Sibirą.

Proklamacijos pasirašymo aktas įvyko lietuviams ir kitiems pabaltiečiams labai išpūdingos dienos po Prezidento pastoge pabaigoje. Baltieji Rūmai buvo sukvietę per 200 pabaltiečių veikėjų dalyvauti šiame svarbiame įvykyje.

Svečiai pirmiausia susirinko Prezidento Egzekutyvių Rūmų pastate. Čia informacinių kalbų vedėju buvo Linas Kojelis, neseniai pradėjęs dirbti prie Baltųjų Rūmų kaip "Deputy Assistant for Ethnic and Catholic Affairs". Jisai pirmiausia pristatė ponį Faith Ryan Whittlesey, Assistant to the President for Public Liaison. Ji pasveikino susirinkusiuosius ir kartu perdavė Prezidento sveikinimus, pabrėždama, kad jis labai domisi pabaltiečių reikalais ir pageidauja jų pagalbos, jam stengiantis pravesti savo programą Kongrese Amerikos kariškoms jėgoms sustiprinti.

Toliau sekė paskaita Dr. John Lenczowskio, kuris yra Director of European and Soviet Affairs of the National Security Council (NSC). Jis apibūdino dabartinės JAV administracijos užsienio reikalų politiką, ypač ji liečia Sovietų Sąjungą.

Po to kalbėjo Robert Sweet, atstovas iš Office of Policy Development on Education. Jis supažindino su administracijos planais sustiprinti Amerikos mokslo įstai goms ir pakelti mokslo lygiui.

Maj. Oliver North, iš Office of Defense Policy (NSC), apibūdino administracijos pozicijas dėl Centrinės Amerikos, ypač Nikaragvą ir Salvadoro.

Po kalbų ir klausimų-atsakymų, svečiai buvo pakviesti į pačius

Baltuosius Rūmus. Geram stygu orkestrui grojant ir uniformuotiems laivyno, marinų ir armijos kariams lydint, jie nuvesti prie šaunaus bufeto.

Priėmimo dalyvavo per 200 pabaltiečių, kongresmanų, laikraštinių ir kitų svečių. Didžiausią būrį sudarė lietuviai, po to — latviai ir estai. Tarp lietuvių matėsi atstovų iš beveik visų didžiųjų Amerikos miestų. Dalyvavo Pabaltijo diplomatiniai šefai, VLIKO, ALTO ir PLB valdybų nariai ir veikėjai, Joint Baltic American National Committee atstovai, kurie padėjo daug pastangų Baltic Freedom Day proklamacijai pravesti Kongrese, taip pat atstovai nuo beveik visų pagrindinių Amerikos lietuvių organizacijų, lietuviškų radio programų.

Po priėmimo, visus pakvietė susirinkti į didįjį ir istorinį Rytų Kambarį — "East Room", kur juos pasodino prieš platformą su Amerikos ir Prezidento vėliavomis ir Prezidento herbu. Užpakalyje stovėjo televizijos kameros ir laikraštinių. Netrukus, uniformuotų karininkų lydimas, atvyko pats Prezidentas, sutiktas gausiomis ovacijomis. Jis pasveikino susirinkusiuosius, sustojo ties kančiomis ir skriauda, kurią sovietai padarė Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Jis pabrėžė, kad Amerika niekad tos okupacijos nepripažins. Jis priminė birželio 14-osios ir šios proklamacijos reikšmę. Jos yra kaip skaudi sukaktis ir priminimas, kad pasaulis neužmirštu tų didžiųjų vežimų, kuriais bolševikai pasmerkė tūkstančius pabaltiečių Sibiro vargū, kančiai ir mirčiai.

Po kalbos, Prezidentas atsisėdo prie stalo ir proklamaciją pasirašė.

Po ceremonijų, svečiai vėl buvo pakviesti prie vaišių, ir dar valandėlę svečiavosi. Iš viso, tai buvo labai išpūdinga ir svarbi diena visiems pabaltiečiams.

Milda Vaivadienė

Presidential Documents

Proclamation 5068 of June 13, 1983

Baltic Freedom Day, 1983

By the President of the United States of America

A Proclamation

In 1940, Soviet armies invaded and occupied the independent countries of Lithuania, Latvia, and Estonia. The peaceful, Western-oriented Baltic nations were crushed by the force of arms of their hostile neighbor. Under the cynical arrangements of the infamous Ribbentrop-Molotov agreement, the Soviet Union forcibly incorporated the three Baltic Republics into its empire.

Following the Soviet takeover, tens of thousands of the Baltic peoples were subject to imprisonment, deportation, persecution, and execution. Their religious, cultural, and historical heritage has been denigrated. The foreign political system which now controls their homelands has attempted to force these unwilling people to accept an alien life of totalitarian domination. But it has failed.

Today, the Baltic peoples continue to struggle to attain the freedoms we enjoy. These men and women still suffer harsh imprisonment, banishment, and persecution for their beliefs. Brave Lithuanians, Latvians, and Estonians still seek to exercise their human rights to think, speak, and believe as their conscience directs them.

The people of the United States of America share the just aspirations of the people of the Baltic nations for national independence, and we cannot remain silent in the face of the continued refusal of the government of the U.S.S.R. to allow these people to be free. We uphold their right to determine their own national destiny, free of foreign domination.

The government of the United States has never recognized the forced incorporation of the Baltic States into the Soviet Union and will not do so in the future.

In its defense of the rights of the Baltic people, the United States does not stand alone. On January 13th, the Parliament of Europe passed a resolution by an overwhelming majority on "The situation in Estonia, Latvia and Lithuania," calling for the restoration of self-determination for the Baltic States.

By House Joint Resolution 201, the Congress of the United States has authorized and requested the President to designate June 14, 1983, as "Baltic Freedom Day."

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby designate June 14, 1983 as Baltic Freedom Day. I call upon the people of the United States to observe this day with appropriate remembrances and ceremonies and to reaffirm their commitment to principles of liberty and freedom for all oppressed people.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this thirteenth day of June, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-three, and of the Independence of the United States of America the two hundred and seventh.

Ronald Reagan

SLA prezidentas Povilas P. Dargis sveikina New Yorko Aušros Vartų parapijos kleboną kun. Vyt. Palubinską, įsirašiusį į Susivienijimo narius.

S. Narkėliūnaitės nuotr.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

[ISSN 0040-4071]

Published monthly except July and August

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries. \$5.00

Second Class Postage Paid at
New York, N. Y.

SLA Kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
pradžioj mėnesio, kad jie to mėn. laidoj būtų galimi patalpinti.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

NUO SEIMO IKI SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

Konsulas dr. Antanas Kalvaitis, SLA garbės narys, kuris netrukus švęs 88-tąjį gimtadienį, gyvai domisi organizacijos veikla, džiaugiasi "Tėvynės" laikraščiu.

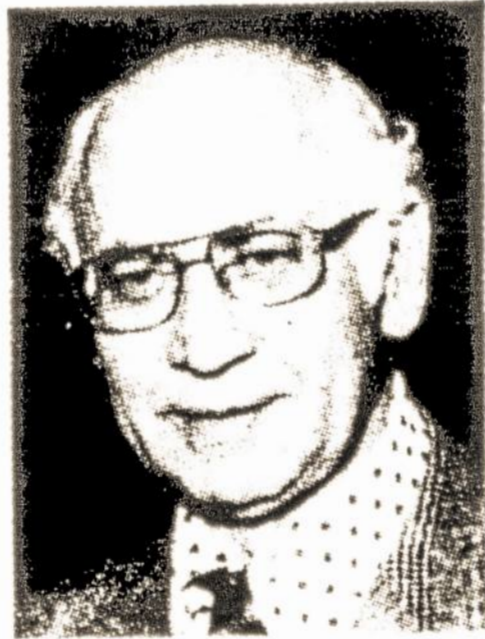

Dr. Vytautas Dargis, SLA Pildomosios Tarybos narys, energingas ir aktyviai veikia verbuodamas SLA narius. Džiaugiamės pasisekimu.

A. a. architekto Vinco Meiliūno (SLA sekr. Genovaitės Meiliūnienės vyro) mirties metines minėjome gegužės 8 d. Jis buvo ilgametis SLA seimų bei įvairių parengimų dalyvis, įvairių organizacijų aktyvus narys, tautinės minties puoselėtojas. Kaip architektas, ėjęs įvairias atsakingas pareigas Lietuvoje, pasižymėjo taip pat ir Amerikoje, kur jo vardas buvo įamžintas vario lentoje, pastačius New Yorke "City Corp." dangoraižį.

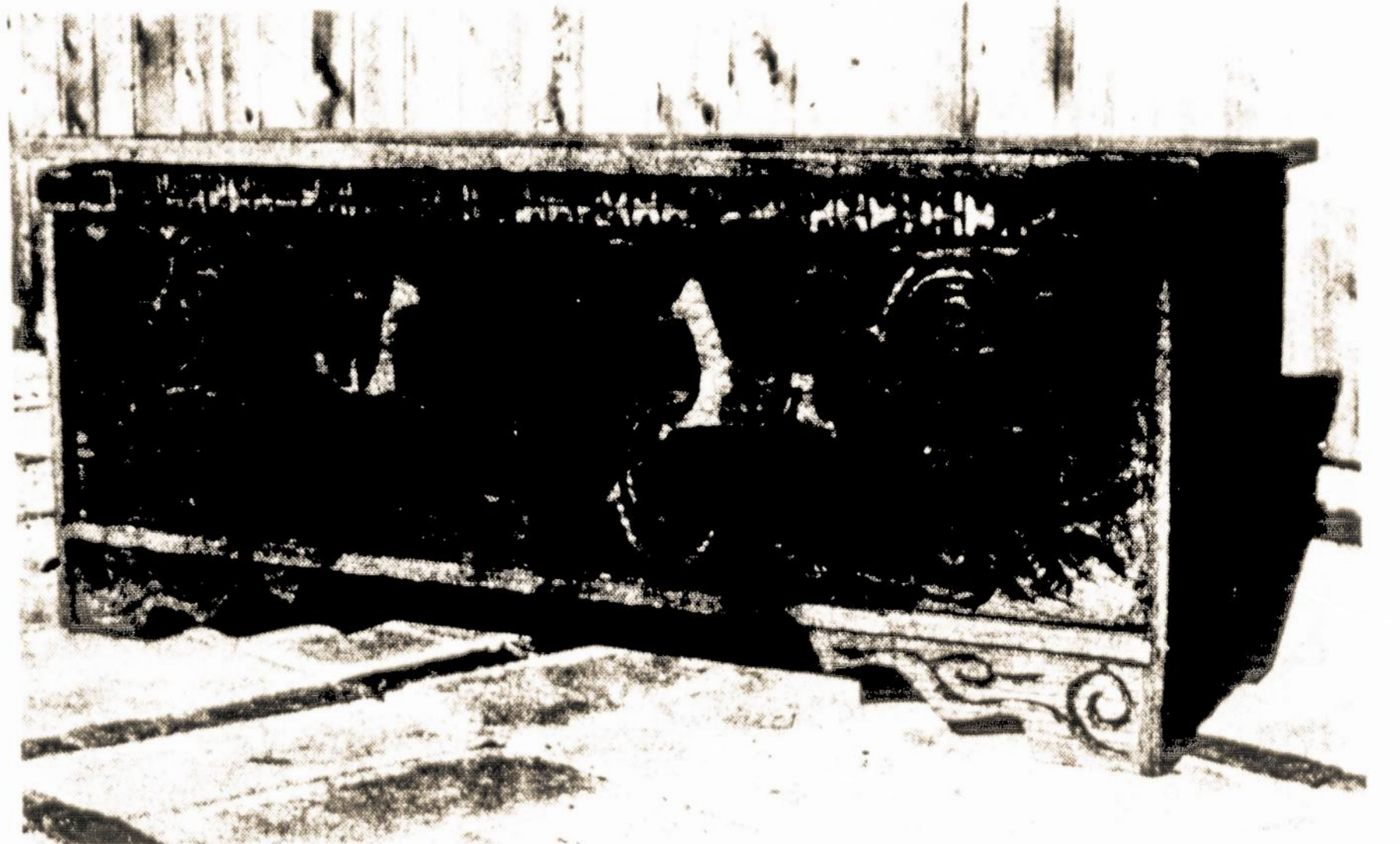
2

A. a. Vincas Meiliūnas buvo draugiškas, mylimas bendradarbių ir draugų. Kūrybingas savo profesijoje, savo darbais jis papuošė mūsų visų mylimą Amerikos žvaigždėtą vėliavą. Niekam pikto žodžio netaręs, niekam neapkartino širdies. Buvo labai nuoširdus, atviras, gindamas savo nuomonę, gerbė ir kitų. Giliai išgyveno tėvynės likimą, jos nelaimes. Tas jo jautrumas sutrumpino gyvenimo dienas.

Dažnai prisimindami Tave, mylimas Vincai, mes meldžiame Aukščiausiojo dangiškos palaimos. Kapo akmuo primins Tavo žemiškos kelionės paskutiniąją vietą, o širdies meilė mus jungs dienos keliuose. Mylėjęs artimą, artimųjų širdyse pastatei gyvą paminklą.

Liaudies tautodailės meno darbų studija. Žinomas dailininkas Jurgis Daugvila, apsigyvenęs netoli Chicago, prie Michigan ežero, gražioje gamtos aplinkoje susidomėjo tautodaile ir pradėjo gaminti liaudies meno įvairius dirbinius, papuošimus, namų apyvokos baldus. Vienoje nuotraukoje matome kopyltstulpį, kitoje — kraičių dėžę. Jis naudoja kietąjį ažuolą, kokį turėdavome Lietuvoje, ir darbus baigia juos apipavidalindamas natūralia medžiaga, kuri medį apsau-

Dail. Jurgio Daugvilos padaryta kraičių dėžė. Nuosavybė inž. Antano ir Marijos Rudžių.

goja ir suteikia menišką grožį.

Paežerio Beverly Shores miestyje, sodybas puošia jo padirbti 5 kopyltstulpiai ir kryžiai. Daug kas turi išigyjęs namų apyvokos baldus, papuoštus liaudies tautodailės raštais.

Mes minime Birželio tragediją, kad pasaulis išgirstu tautos šauksmą . . .

Ir kad mes patys nepaklystume kelyje, neišsižadėtumėm tautinės priesaikos kovoje dėl tėvynės laisvės . . .

Mums ši diena yra tautinės maldos diena už Lietuvos kankinius — šventus ir taurius . . .

Birželio tragedija, tautos kankiniai, kenčianti tėvynė įvaizdžiai rodo, kaip nuožmus, žmogiškumą praradęs, komunizmas naikina tautas . . .

Mes esame gyvi tu įvykių liudininkai, matę ir išgyvenę gimtosios žemės šauksmą ir vaitojimus . . .

Mes kartojame partizanų šauksmą, jų krauju parašytus žodžius: "O Viešpatie, kam manoj žemėj, Šventoj, kaip kūdikio malda, Pravirko kryžkeliuos sutemę Smūkeliai gailėsčio rauda . . .

Kam, Dieve, Lietuvą apleidai
Juk taip mylėjo ji Tave! . . ."

Lietuvoje buvo gražus paprotys švęsti atlaidus — apylinkėje pasirinko šventojo dieną. Kai kur švėsdavo kelias dienas ir suvažiuodavo žmonės iš plačių apylinkių. Daugis iš mūsų juos gerai prisimena.

Kaip vykdavome Lietuvoje į atlaidus pagerbti šventųjų, taip dabar turime visi vykti į Birželio tragedijos minėjimus, prisiminti ir pagerbti tautos kankinius — tautinius šventuosius.

Vasara. Ištari šias šešeris raides ir prieš akis atsiveria gražiausi vaizdai. Ypač tiems, kurie mėgsta keturius metų laikus.

Kam teko gyventi Lietuvoje, praleisti ten vaikystę ir jaunystę, tam prisimena dainose išdainuotos dienos. Rodos, smuiko garsais šienpūviu dalgiai skamba, girdisi pie-menėlių raliavimai . . .

Šią vasarą Chicagoje vyksta Pasaulio Lietuvių Dienos. Suvažiuos daug tėvynainių iš įvairių laisvojo pasaulio kraštų. Daug kas susitiks savo gimines, draugus, nematytus dešimtmečiais.

Ta proga įvairios organizacijos kviečia vienminčių susibūrimus, pasitarimus. Susitiksime ir mes — SLA nariai. Vieni kitus pažįstame asmeniškai, ar iš organizacinės

veiklos, spaudos. Spausime vienas kitam rankas ir kalbėsime apie SLA specialų vaju.

Tėvynės gegužės mėn. numeryje SLA prezidentas Povilas Dargis vedamajame rašo apie mūsų visuomenės skirstymą į "senuosius" ir "naujuosius ateivius", pasisakydamas, kad mūsų SLA šeimoje tokio skirtumo nėra.

Kam teko dalyvauti SLA seimuose, tas gali pasidžiaugti, kad visi nariai yra vieningi, nesiskirsto į grupes, užmiršdami ir savo pasaulėžiūras. Lietuvis — nedalomas, lietuvybė — visuotinė.

Gaila, kad Lietuvių Bendruomenė savo veikloje nenorėjo apjungti visų lietuvių. Daug kam uždarė duris, kad neįeitų, daug kam atidarė duris, nenorėdami jų.

Draugo vedamajame m. dr. — (Mykolas Drunga) klausia:

"Kodėl Bendruomenė prikaišiojama, kad ji nesustabdo nutautėjimo, o VLIKui neprikaišiojama, kad jis neišlaisvina Lietuvos?"

Mano atsakymas: VLIKui Lietuvą laisvinti trukdo Bendruomenė, pati norėdama vadovauti laisvinimo darbams. Tai lyg du ožiai, susitikę ant siauro upės liepto, surėmę ragais. Maskva dėl to triumfojo.

Linkėjimai: Tėvynei — gražių atostogų, o SLA veikėjams — gerai pasiruošti rudens vajaus darbams.

Iki kito karto—
Jūsų Vytautas

Akcija prieš Sovietų pašto skriaudas

Kongresmenas Benjamin Gilman imasi akcijos prieš Sovietų Sąjungos daromas kliūtis įteikti laiškus asmenims, esantiems už geležinės uždangos. Jam labai svarbu surinkti kuo daugiau faktų, dokumentų. Visi, kurių registruoti ar kitokie laišakai, siuntiniai nebuvo įteikti Sovietų kontrolėje gyvenantiems asmenims, prašomi skubiai pranešti tam kongresmeniui adresu: The Honorable Benjamin A. Gilman, House of Representatives, Washington, D. C. 20525.

Jam reikia kuo daugiau dokumentuotos medžiagos, kad galėtų būti daromas spaudimas į Sovietų Sąjungą laikytis paštų konvencijos. Tokią dokumentuotą medžiagą galima siųsti ir į ALTo centrinę būstinę, 2606 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Ji bus perduota kongresmeniui.

TĖVYNĖ, 1983 m. birželio-June mėn.

SOLISTĖ ANITA PAKALNIŠKYTĖ

Anita Pakalniškytė yra SLA 72 Kuopos narė.

1973 m. Hamiltone naujų teatro rūmų atidarymo proga buvo statoma operetė "Fiorello". Buvo paskelbta, kad reikalingi aktoriai. Pakalniškytė užsiregistravo ir pateko, nežiūrint, kad jai tuo metu buvo tik 15 metų amžiaus.

Operetės dirigentas Dr. Lee Hepner atkreipė dėmesį jos gabumus. Nuo 1973 m. ji nuolatine aktorė. Pastaraisiais metais jai

tenka operetėse pagrindinės rolės. Apie ją daug rašoma anglų spaudoje.

Siemet kovo 27 d. Pakalniškytė buvo viena pagrindinių solisčių, atliekant Beethoveno Devintąją simfoniją su Mohawk kolegijos choru ir McMaster universiteto simfoniniu orkestru. Šimtmetinei sukakčiai paminėti buvo atlikta ir Zoltan Kodaly "Te Deum".

Solistė hamiltoniškųjų publikai tiek lietuviams, tiek kanadiečiams, yra gerai pažįstama. Kanadiečiai žino, kad Anita yra lietuvių kilmės. Dėl jos ilgos pavardės ta publika ją yra pavadinusi "Singing Lithuanian girl".

Pakalniškytė 1981 m. yra laimėjusi Ontario provincijoje pirmą vietą, ir labai populiari anglų visuomenėje. Anksčiau yra koncertavusi JAV, Australijoje ir kt. Bet dabar dėl savo pareigų tarnyboje, ji nebegali koncertuoti, kaip anksčiau. Tačiau per pagrindinius minėjimus ji dalyvauja programose Hamiltone Toronte ir kitur.

Linkiu solistei ir toliau savo dainomis garsinti lietuvių ir Lietuvos varda, ir toliau būti mums šviečiančia meno žvaigždė.

MIRĖ VEIKLUS SLA 72 KUOPOS NARYS

Vladas Bagdonas į SLA 72 Kuopą įsirašė 1962 m. Visą laiką buvo labai pareigingas ir nuoširdžiai rėmė aukomis, darbų SLA Kuopos veiklą.

Išėjęs į pensiją, nuolatos apsigyveno Hamiltone ir dar aktyviau įsijungė į SLA veiklą. Buvo Kuopos parengimų vadovu, o paskutinius 5 metus iš eilės valdybos vicepirmininku.

Velionis buvo didelis tolerantas ir patriotas lietuvis. Rėmė ne tik SLA Kuopos veiklą, bet ir bendrai viską, kas lietuviška — spaudą, kovą už Lietuvos laisvę.

Priklausė šauliams, B-nei, pensininkų klubui; bet ilgiausiai mūsų SLA 72 Kuopai.

Velionio palaikai buvo išvežti į Chicago ir palaidoti lietuvių kapinėse. Chicagoje gyvena jo brolis Apolinaras, kuris ir buvo atvykęs jo pasiimti.

Su velioniu atsisveikinti ir laidoti — 1983 m. birželio-June mėn.

tuvių koplyčioje ir gegužės 22 ir 23 d. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo susirinkę daug vietos lietuvių.

SLA 72 Kuopos valdybos ir narių vardu reiškiamieji užuojautą velionio broliams: Apolinarui, gyvenančiam Chicagoje, Antanui — okupuotoje Lietuvoje — ir kitiems giminėms. Taip pat ir velionio draugams.

SLA 72 KUOPOS GEGUŽINĖ

SLA 72 Kuopos gegužinė įvyks liepos 24 d. savanorio-kurėjo Antano Padolskio sodyboje Paris, Ontario, 158 Willow Str.

Loterijai leidimas jau gautas, bilietai atspausdinti ir platinami.

Sios gegužinės tikslas — įamžinti Robertą Grigą, Kanados Lietuvių Fonde.

Grigas 1982 m. gegužės 13 d. buvo paimtas į sovietinę armiją, bet atsisakė duoti priesaiką ir už tai buvo įmestas į kalėjimą. Jis pasirinko lėtą mirtį, negu duoti priesaiką rusiškai tėvynei.

Jau suplaukė nemažai aukų pinigais ir daiktais loterijai. Gegužinėje gros Jono Adomaičio muzika iš Toronto, Ontario. Kviečiu visus atvykti į gegužinę ir dalyvauti politinio kalinio — Roberto Grigo vardo įamžinimo ceremonijoje.

Kazys Mačiukas, SLA 260 Kp. narys ir šeštojo apskričio pirmininkas, susirgo ir paguldytas Holy Cross ligoninėje, Chicagoje. Jam buvo padaryta greita operacija. Visi kuopos ir apskričio nariai Mačiukui linki greitai pasveikti.

Juozas Matulevičius SLA 57 Kp., Worcester, Mass. sekretorius, mirė gegužės 22 d. Į SLA įsirašė balandžio 10, 1968 metais.

Netekome veiklaus lietuviu — Alfonso Baikos

Gegužės 30 dieną Bostono lietuvių tarpe pasklido skaudi žinia: tos dienos rytą staiga mirė Alfonsas Baika, palikdamas neapsakomą liūdesyje žmoną Aleksandrą (Jutinskaitę), sūnus-Alfonšą ir Romualdą, dukterį Reginą ir anūkėlę Keith Baikaitę.

Alfonšą Baiką artimai pažinojo ne tik Bostono, bet ir tolimesnių apylinkių lietuvių, kaip vieną veikiausių lietuvių visuomenės ir organizacijų darbuotoją. Jis buvo ilgametis Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos narys, ne vienerius metus ėjęs tos D-jos kontrolės komisijos pirmininko ar nario pareigas, darbavosi **Sandaroje**, kurį laiką aktyviai veikė Lietuvių Karių Savanorių Sąjungos **Ramovės** Bostono skyriuje, eidamas išdinininko pareigas, o visų labiausiai jis pasireiškė Susivienijime Lietuvių Amerikoje Lithuanian Alliance of America. Šiame Susivienijime būdamas 43 Kuopos finansų sekretorium ir verbuodamas Susivienijimui naujus narius, jis plačiai buvo žinomas ne vien bostoniškiam, bet ir visiems kitiems Susivienijimo nariams ir jo Valdybai. Ne veltui viename Susivienijimo visuotiniame atstovų suvažiavime Bostone jam buvo suteiktas "imperatoriaus" titulas.

Be anksčiau paminėtų Alfonso Baikos lietuviškos veiklos žygių, reikia jam priskirti didelį nuopelną ir lietuviškos spaudos rėmimo bei jos platinimo srityje. Jis ne tik pats prenumeravo visą eilę perijodinių leidinių, bet jais dalindavosi ir su tais, kurie tų leidinių, dėl finansinių išteklių trūkumo, nepajėgdavo įsigyti.

Velionis buvo pašarvotas J. W. Caspero laidotuvių namuose, So. Bostone. Į jo šermentis, nustatyto valandomis, gegužės 31 ir birželio 1 d. d. atsilankė pažymėtinais daug lietuvių ir kitataučių, su kuriais darbovietėje jis buvo pažįstamas. Laidotuvių koplyčia ir grabas skendo gyvų gėlių vainikuose ir puokštėse, o grabo dalis buvo apdengta lietuviška trispalve, kurią parūpino Lietuvių Karių Savanorių S-gos **Ramovės** Bostono skyriaus valdyba. Apgailėtina, kad velionį į kapines lydint, jo grabas nebuvo pridengtas ta trispalve, o ir kapinėse jos nebuvo matyti. Taip pat labai apgailėtina, kad paskutinę šermentų dieną (birželio 1 d.) atsisveikinant su velioniu, nebuvo iškilmingesnio paminėjimo, kurį tu-tėjo paruošti draugijos ir Susivienijimai.

Paskutinę šermentų dieną su velioniu atsisveikino ir atitinkamas pamaldas atlikė Bostono lietuvių šv. Petro parapijos klebonas Kontautas. Jis ir laidotuvių dieną (birželio 2 d.), prieš vežant velionį į kapines, Bostono lietuvių šv. Petro parapijos bažnyčioje atliko gėdulingas mišias ir velionį palydėjo į kapines. Bažnyčioje ir kapinėse susirinko neįtikėtinais daug lietuvių, tuo pagerbdami ir įvertindami Alfonso Baikos visuomeninę veiklą ir jo pasišventimą lietuviškiems reikalams.

Velionis, Alfonsas Baika, buvo ir iki paskutinės savo gyvenimo valandos pasiliko skaisčiai švytinčiu švyturiu lietuviškoje veikloje. Tuo atžvilgiu Jis pasiliks nepamirštamas.

ALFONSAS BAIKA

mas Bostono lietuvių kolonijos visuomenėje.

Ilsėkis, Mielasis Alfonsai, sveitingoje Amerikos žemėje, su kaupu atlikęs lietuviškas pareigas — lietuvių išeivijos ir gimtosios Lietuvos naudai.

Algis Smidtas sutiko eiti finansų sekretoriaus pareigas So. Bostono SLA 43 Kuopoje. Jis yra So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo reikalų vedėjas.

Šią žinią pranešė SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas.

Mūsų ryšiai su čekais

Chicagoje čekų leidžiamo laikraščio **Nedelni Hlasatel** redakcija yra labai draugiška lietuviams. Tai seniausias čekų laikraštis pasaulyje, įsteigtas 1981 m. Už keletą metų švęs 100 m. sukaktį. Šis laikraštis gegužės 15 d. išspausdino kun. J. Prunskio straipsnį "Čekoslovakija turi būti laisva".

Dail. Jurgio Daugvilos koplytstulpis Beverly Shores miestelyje, prie Michigano ežero.

**Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 61-ojo Seimo, įvykusio
1982 metų liepos-July 5-7 d. d.
Dolphin Beach Resort viešbutyje St. Petersburg Beach, Florida
Protokolas**

[Tęsiamas iš pereinios Tėvynės laidos]

1982 metais kovo mėnesį įvyko Pildomosios Tarybos rinkimai.

1982 m. balandžio 16-17 dienomis Pildomosios Tarybos balsams suskaičiuoti komisija: Nellie T. Bayoras iš 7-osios Kuopos, Pittston, Pa.; Bronė Spūdis iš 335 Kuopos, Greenpoint, Brooklyn, N. Y. ir Elena Prekeris iš 99-osios Moterų Kuopos, New York skaičiavo rinkimų balsus, ir rado, kad balsavime dalyvavo 76 kuopos ir 129 pavieniai nariai. Jie davė iš viso 1,025 balsų.

[Prezidentus	Paul P. Dargis	gavo	1,009	balsus
[Viceprezidentus	Alexander J. Chaplik	"	1,004	"
[Sekretorius	Genevieve Meiliūnas	"	1,008	"
[Iždininkus	Euphrosine Mikužis	"	983	"
[Iždo Globėjus :	Christine Austin	"	856	"
	Josephine Miller	"	689	"
	Ona Jokūbaitis	"	385	"
[Doktorus Kvotėjus	Dr. Vytautas P. Dargis	"	973	"

Nominacijos ir rinkimai praversti pagal SLA Konstitucijos nuostatus ir veikiančias taisykles, ir šie duomenys, Gerbiamieji delegatai, yra teisingi, jie atitinka SLA Balsams Suskaičiuoti Komisijų raportams.

Balsų dauguma į SLA Pildomąją Tarybą išrinkti :

Prezidentu Paul P. Dargis
Viceprezidentu Alexander J. Chaplik
Sekretorium Genevieve Meiliūnas
Iždininke Euphrosine Mikužis
Iždo Globėja Christine Austin
Iždo Globėja Josephine Miller
Daktaru Kvotėju Dr. Vytautas P. Dargis

SLA antspaudu tvirtinu :

GENEVIEVE MEILIŪNAS
SLA Sekretorė

Pirmininkaujantis dr. Algirdas Budreckis, 126 Kp., New York, N. Y., paprašė Seimo ratifikuoti SLA Pildomosios Tarybos rinkimų rezultatus.

Dr. Kaziui Šidlauskui, 322 Kp., Chicago, Ill., Onai Zorskaitėi, 30 Kp., Scranton, Pa., parėmus, Seimas išrinktąją SLA Pildomąją Tarybą vienbalsiai patvirtino.

Išrinktoji SLA Pildomoji Taryba, visiem nariam susirinkus prie prezidentinio stalo pasitikta garsiais rankų plojimais. Pirmininkaujantis pakvietė Teodorą Blinstrubą, 322 Kp., Chicago, Ill., praversti priesaiką. Pravedęs SLA Pildomosios Tarybos priesaiką Teodoras Blinstrubas, išrinktuosius SLA Pildomosios Tarybos narius gražiais žodžiais pasveikino.

72. SLA prezidentas Povilas Dargis, perėmęs Seimo pirmininko pareigas, SLA pildomosios Tarybos narių vardu padėkojo SLA nariams ir Seimo atstovams už pareiškta pasitikėjimą. Jis pabrėžė, kad kaip praeityje, taip ir dabartyje stengsimės savo pareigas atlikti teisingai, bešališkai ir nuoširdžiai.

73. SLA prezidentas Povilas Dargis kviečia sekretoriata perskaityti ketvirtosios sesijos protokolą. Sekretoriato vardu protokolą skaito Vytautas Kasniūnas.

Nellie Bayoras, 7 Kp., Pittston, Pa., įnešus, Edvardui Šulaičiui, 65 Kp., Chicago, Ill., parėmus, 4-osios Seimo sesijos protokolą vienbalsiai priimtas.

74. Prezidentas Povilas P. Dargis paaiškina, kad paskutiniųjų šio Seimo sesijų protokolai liks Seimo nepatvirtinti, nes Seimo sekretoriatas jų nespėjo—paruošti, ir prašo Seimo, kad paskutiniųjų dviejų sesijų protokolus pavestų peržiūrėti prezidentui ir SLA sekretorei, ir jiems pasirašius, sykiu su visų SLA Seimo sesijų protokolais būtų paskelbti SLA organe TĖVYNĖJE.

Jonui Drąsučiui, 40 Kp., Pittsburgh, Pa., įnešus, Bronei Macijauskienei, 126 Kp., New York, N. Y., parėmus, prezidento prašymas vienbalsiai priimtas.

75. ATEINANČIAM SEIMUI VIETOS RINKIMAS

SLA prezidentas Povilas Dargis, kvietė Seimo atstovus pasisakyti dėl sekančiam SLA 62-jam Seimui vietovės, minint SLA 100 metų sukaktį. Buvo pasiūlytos trys vietovės: Chicago, Ill., Wilkes Barre, Pa. ir New York, N. Y.

Kad Seimas vyktų Chicagoje įnešė Euphrosina Mikužiūtė, parėmė Bronė Spūdienė, 335 Kp., Greenpoint, N. Y.

Kad Seimas vyktų ten kur SLA gimė—Wilkes Barre, Pa., įnešė Jonas Valaitis, 38 Kp., Brooklyn, N. Y. parėmė Nellie Bayoras, 7 Kp., Pittston, Pa., ir kad Seimas vyktų New Yorke, N. Y. įnešė Bronė Macijauskienė, 126 Kp., New York, N. Y., parėmė Elena Prekerienė, 99 Kp., New York, N. Y.

Balsuojant—už Chicago pasisakė 30 atstovų, už Wilkes Barre, 22 atstovai ir už New Yorką 6 balsai.

Balsų dauguma pasisakyta, kad sekantis SLA 62-asis Seimas 1986-aisiais metais įvyktų didžiausioj lietuvių vietovėje Chicago, Ill.

76. SLA prezidentas Povilas Dargis kviečia Komisijų Komisiją nominuoti kandidatus į Pastoviasias komisijas. Komisijų komisiją sudaro: Nellie Bayoras, 7 Kp., Pittston, Pa., Elena Prekerienė, 99 Kp., New York, N. Y. ir Bronė Spūdienė, 335 Kp., Greenpoint, N. Y.

Komisijos vardu Nellie Bayoras, 7 Kp., Pittston, Pa., į Pastoviasias Komisijas rekomenduoja sekančius asmenis:

Kontrolės Komisija

1. Nellie T. Bayoras 7 Kp., Pittston, Pa.
2. Bronė Spūdienė 335 Kp., Greenpoint, N. Y.
3. Romas Kezys 126 Kp., New York, N. Y.

Istatų Komisija

1. Martynas Gudelis 63 Kp., Chicago, Ill.
2. Algirdas Budreckis 126 Kp., New York, N. Y.
3. Kazys Mačiukas 260 Kp., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija

1. Juozas Šarapnickas 72 Kp., Hamilton, Ont., Canada
2. Povilas Šukis 14 Kp., Cleveland, Ohio
3. Jurgis Žilinskas 104 Kp., Pittsburgh, Pa.

Švietimo Komisija

1. Grožvydas Lazauskas 125 Kp., Melrose Park, Ill.
2. Teodoras Blinstrubas 322 Kp., Chicago, Ill.
3. Petras Vilkelis 260 Kp., Chicago, Ill.

Jaunimo Komisija

1. Edvardas Šulaitis 65 Kp., Chicago, Ill.
2. Sonny Strokas 228 Kp., Chicago, Ill.
3. Juratė Jasiūnas 313 Kp., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija

1. Elena Čižauskienė 134 Kp., Chicago, Ill.
2. Ona Zorskaitė 30 Kp., Scranton, Pa.
3. Melane Marchuska 50 Kp., Binghamton, N. Y.

Sveikatos Komisija

1. Dr. Valentinas Plioplys 77 Kp., Rockford, Ill.
2. Dr. Henrikas Brazaitis 136 Kp., Willoughby, Ohio
3. Dr. Vytautas Tauras 322 Kp., Chicago, Ill.

Kultūros Komisija

1. Lionginas Kapeckas 124 Kp., Hartford, Conn.
2. Demie Jonaitienė 85 Kp., Brooklyn, N. Y.
3. Jonas Drąsutis 40 Kp., Pittsburgh, Pa.

Dr. Kaziui Šidlauskui, 322 Kp., Chicago, Ill., įnešus, Anthony Vysther, 63 Kp., Chicago, Ill. parėmus, Komisijų Komisijos rekomenduoti į Pastoviasias Komisijas asmenys Seimo vienbalsiai užgirti.

77. NEBAIGTI REIKALAI IR NAUJI REIKALAI

SLA prezidentas Povilas Dargis klausia Seimo delegatų, ar yra kokių nebaigtų ar naujų reikalų.

Dr. Algirdas Budreckis, 126 Kp., New York, N. Y. pasiūlė priimti sekančio turinio rezoliuciją:

SEIMO REZOLIUCIJA

Kadangi infliacija, pragyvenimas, kelionių ir susisiekimo išlaidos nuolat kyla ir neatrodo, jog artimoje ateityje išlaidų kilimas bus apstabdytas, todėl: į SLA 61-ąjį Seimą įnešamas pasiūlymas pakelti metinį atlyginimą 20% SLA prezidentui, SLA sekretorei ir SLA iždininkei, o kitiems SLA Pildomosios Tarybos nariams metinį atlyginimą pakelti 15%.

Atsižvelgiant į nuolat kylančią infliaciją bei pragyvenimo, kelionių ir susisiekimo išlaidų augimą, taip pat į SLA 61-ąjį Seimą įnešamas siūlymas, kad šalia SLA konstitucijoje numatytos sumos už sugaištą

TĖVYNĖ, 1983 m. birželio-June mėn.

PROTOKOLAS

laiką, SLA Pildomajai Tarybai būtų patvirtinta iš naujo teisė mokėti Pildomosios Tarybos ir pastoviujų komisijų nariams atlyginimą už kelionių, maisto, susisiekimo ir nakvynių išlaidas tuomet, kai tie SLA Pildomosios Tarybos bei pastoviujų komisijų nariai eina savo pareigas ir vykdo Susivienijimo reikalais jiems pavestuosius darbus. SLA Pildomoji Taryba įgalinta laiks nuo laiko nustatyti atlyginimo sumas už keliones, pragyvenimo, nakvynių bei kitas teisėtas išlaidas, pagal Pildomosios Tarybos patvarkymą.

A CONVENTION RESOLUTION

WHEREAS the inflation rate, cost of living, travel and communication expenses rise, and WHEREAS it does not appear that the rise in expenses will be halted in the near future, it is therefore RESOLVED :

THAT the early salaries of the Supreme President, the Supreme Secretary and supreme Treasurer be increased by percent 20% and for other Board members 15%.

Bearing in mind the continual growth of inflation, cost of living, transportation and communication costs, it is FURTHER RESOLVED :

THAT in addition to the per diem allowance provided in the LAA Constitution, the right of the Supreme Executive Board be reiterated to reimburse the Supreme Executive Board members and the members of the standing committees of the Alliance for their necessary travel, meals, expenses as well as overnight lodgings, with the understanding that such expenses will be incurred during the performance of their duties and execution of tasks assigned by the Alliance. The Supreme Executive Board shall have the right to determine from time to time, the amount reimbursement for travel, sustenance, accommodation and other valid expenses as may be determined by the Executive Board.

Nellie Bayoras, 7 Kp., Pittston, Pa., įnešė, Petras Vilkelis, 260 Kp., Chicago, Ill., siūlomą rezoliuciją parėmė priimti.

Charles Cheleden, 10 Kp., Philadelphia, Pa., siūlo atlyginimą pakelti 25% parėmė E. Prekerienė, 99 Kp., New York, N. Y., Alena Grigaitienė, 75 Kp., Los Angeles, Cal., abejoja reikalingumą atlyginimą kelti.

Balsuojant absoliučia dauguma (du trečdaliai) delegatų pasisakė už dr. Algirdo Budreckio siūlomą rezoliuciją, tai yra metinį atlyginimą 20% pakelti SLA prezidentui, SLA sekretorei ir SLA išdininkei, o kitiems SLA Pildomosios Tarybos nariams metinį atlyginimą pakelti 15%, ir taip pat patvirtinta iš naujo teisė mokėti Pildomosios Tarybos ir Pastoviujų komisijų nariams atlyginimą už kelionių, maisto, susisiekimo ir nakvynių ir kitas išlaidas, kai jie eina savo pareigas ir vykdo jiems pavestus darbus Susivienijimo reikalais.

Taip pat SLA Pildomoji Taryba įgaliota, laiks nuo laiko, nustatyti atlyginimo sumas už keliones, pragyvenimo, nakvynių bei kitas teisėtas išlaidas, pagal Pildomosios Tarybos patvarkymą.

78. Prezidentas Povilas Dargis paprašė visus atsistoti ir minutės susikaupimu pagerbti visus SLA įsteigėjus, veikėjus, ugdytojus, dirbusius Lietuvos ir Amerikos gerovei, kurie iškeliavo Amžinybėn.

Savo jautriame žodyje prezidentas kvietė prisiminti ir pagerbti visus tuos lietuvius, kurie ištremti žuvo šaltajame Sibire, ir visus tuos, kurie kovojo ir žuvo už mūsų tautos laisvę. Tebūnie garbė tiems kūrėjams-savanoriams, kurie dalyvavo kovose už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę, ir šiandieną yra mūsų tarpe.

79. Po to, prezidentas Povilas Dargis pakvietė Seimo rengimo komisiją prie prezidiumo stalo, ir Pildomosios Tarybos bei Seimo dalyvių vardu padėkojo už Seimo surengimą, nuoširdų priėmimą, draugiškumą, šaunų banketą, susipažinimo vakaronę, broliškai rūpestingą, širdingą patarnavimą. Mūsų širdys buvo ir pasiliks su Jumis, baigė kalbą.

Seimo rengimo komisiją sudarė: Dalia Bobelienė-pirmininkė, Aldona Krulikienė-vicepirmininkė ir banketui ruošti pirmininkė; Elena Purtilienė ir Bronė Urbonienė suruošė svečiams susipažinimo vakaronę, padedant J. Vaičiūčiui ir J. Babravičiui, P. Delinis ir Aldona Krulikienė teikė informacijas.

Pristatytą Seimui Rengti Komisiją, delegatai pasitiko griausmingais plojimais.

80. Baigdamas paskutinąją Seimo sesiją, SLA prezidentas Povilas Dargis kvietė visus atstovus, o jų asmenyse—visus SLA narius ir toliau, kaip iki šiol—dirbti, veikti, kad Susivienijimas augtų, žydėtų ir klestėtų. Naujų narių, ypač jaunimo prirašymu, pasitikime SLA šimtmečio gimtadienį, kad gyvastingai žengtų į antrojo šimtmečio gyvenimą. Tokio paminklo yra verta mūsų garbingoji organizacija. Semkimės stiprybės iš praeities dienų mūsų veikėjų, organizatorių, didžiadvasių vyrų.

Padėkojęs visiems delegatams-ems už šiame Seime dalyvavimą, nuoširdų bendradarbiavimą rūpestingą Susivienijimo reikalų sprendimą, prezidentas pakvietė sugiedoti Lietuvos ir JAV Himnus.

SLA 61-ąją Seimą SLA prezidentas Povilas Dargis uždarė liepos-July 7 d., 4:00 val. po pietų.

Povilas P. Dargis
SLA Prezidentas
Genovaitė Meiliūnienė
SLA Sekretorė

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS POSEIMINIO
SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO 1982 M. LIEPOS 8-9 D. D.
DOLPHIN BEACH RESORT, ST. PETERSBURG BEACH, FL.

PROTOKOLAS

PIRMOJI SESIJA

1. SLA Prezidentas P. P. Dargis Pildomosios Tarybos poseimini suvažiavimą ir pirmąją sesiją atidarė 1982 m. liepos 8 d., 10 val. ryto, Dolphin Beach Resort, St. Petersburg Beach, FL.
2. SLA Prezidentas P. P. Dargis paprašė sekretorę Genevieve Meiliūnas atlikti vardošaukį. Paaikškėjo, kad suvažiavimo pirmojoje sesijoje dalyvauja visi 7 Pildomosios Tarybos nariai:

Prezidentas Paul P. Dargis
Viceprezidentas . . . Alexander J. Chaplik
Sekretorė Genevieve Meiliūnas
Izdininkė Euphrosine Mikužis
Izdo Globėja Christine Austin
Izdo Globėja Josephine Miller
Dr. Kvotėjas Dr. Vytautas P. Dargis

Posėdyje taipogi dalyvauja ir Įstatų Komisijos narys dr. Algirdas Budreckis.

3. Sekretorė Genevieve Meiliūnas pateikė dienotvarkę, kurią suvažiavimas vienbalsiai priėmė.
4. Skaitomas priešseiminio suvažiavimo, įvykusio 1982 m. liepos-July 3-4 d. d. protokolas.

E. Mikužis įnešus, J. Miller parėmus, priešseiminio Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolas vienbalsiai priimtas.

5. A. Chaplikui įnešus, C. Austin parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė sudaryti sekančias Komisijas:

1. Tautos ir Kultūros reikalams Komisiją sudaro: Paul P. Dargis
Alexander J. Chaplik
Euphrosine Mikužis ✓
2. Investmentų Komisiją sudaro: Paul P. Dargis
Genevieve Meiliūnas
Euphrosine Mikužis
3. Nuosavybių Komisiją sudaro: Paul P. Dargis
Genevieve Meiliūnas
4. Imigrantų Komisiją sudaro: Alexander J. Chaplik
Josephine Miller
Dr. Vytautas P. Dargis
5. Moksleivių Komisiją sudaro: Dr. Vytautas P. Dargis
Josephine Miller
Christine Austin
6. Vajaus Komisiją sudaro: Paul P. Dargis
Alexander J. Chaplik
Genevieve Meiliūnas

6. Prezidentas P. P. Dargis pareiškia, kad naujoji Pildomoji Taryba, išrinkta visuotiniu balsavimu ir 1982 m. liepos-July 7 d. 61-majame patvirtinta, privalo pasirašyti "Acceptance of Trust". Sekretorė Genevieve Meiliūnas išdalina Pildomosios Tarybos nariams reikalingas formas.

7. Svarstomas SLA 62-rojo Jubiliejinio Seimo (1986 metais, Chicago, Ill.) iškilmingo suruošimo klausimas. Nutarta šį klausimą plačiau svarstyti sekančiame Pildomosios Tarybos suvažiavime.

8. Pildomoji Taryba, SLA 61-majam Seimui pageidaujant, Susivienijimo 100 metų jubiliejui artėjant, nutarė paskelbti Tėvynėje rašymo konkursą jaunimui, — parašyti lietuviškai ar angliškai rašinius apie SLA atsiekimus ir reikšmę Amerikos lietuviams. Konkurso laimėtojams būtų įteikti prizai, o jų rašiniai būtų patalpinti Tėvynėje. Šiuo klausimu galutinas sprendimas bus padarytas taip pat sekančiame SLA Pildomosios Tarybos suvažiavime.

9. SLA sekretorė G. Meiliūnas praneša, kad yra gautas raštas išsiųstas 1982 m. kovo 16 d. iš New York Insurance Department, liečiantis "Disaster Preparedness Planning Survey".

Šiame rašte esame užklausti, atsitikus katastrofoms kokios priemonės bus panaudotos, apsaugoti apdraudus Certificatų savininkų interesus.

1. Svarbiausiai esame prašomi apsaugoti Certificatų savininkų rekordus, būtent prašo pranešti:

- a. Kokių metodu saugojami dokumentai;
 - b. ar yra duplikatai, ir ar jie saugojami skirtingoje vietoje, negu originalai.
 - c. ar yra praktikuojama Decentralizacija Certificatų rekordų į įstaigos skyrius ir t. t.
2. Taip pat prašo pranešti, kokių priemonių Susivienijimas numato griebtis New Yorke atsitikus katastrofai.
 - a. Steigti "lauko" (reiškia kur kas kitur) raštines,
 - b. Organizuoti pretenzijų (claims) persiuntimą skyriams,
 - c. Padidinti tarnautojų skaičių, kurie dirba prie išmokėjimų.

PROTOKOLAS

I šį State of New York, Insurance Department raštą, pasitarus su prezidentu P. P. Dargiu ir teisiniu patarėju adv. S. Bredes 1982 m. kovo 27 d. atsakėme, kad šį reikalą perduosime svarstyti Pildomajai Tarybai.

Apsvarsčius viršišdėstyta reikalą, Pildomoji Taryba nutarė sudaryti Planavimo Komitetą: prezidentas P. P. Dargis, viceprezidentas A. J. Chaplikas ir sekretorė G. Meiliūnas. Tą atlikti vedė sekretorei G. Meiliūnas t. y. pranešti Insurance Departmentui apie tokios komisijos sudarymą.

SLA prezidentas P. P. Dargis 1-mąją Pildomosios Tarybos suvažiavimo sesiją uždarė 1 val. po pietų, pranešdamas, kad antroji sesija prasidės rytoj, 1982 m. liepos (July) 9 d., 10-tą valandą ryto, toje pačioje vietoje.

ANTROJI SESIJA

- Antrąją Pildomosios Tarybos poseiminio suvažiavimo sesiją prezidentas P. P. Dargis atidarė 10 val. ryto, liepos (July) 9 d., 1982 m., Dolphin Beach Resort, St. Petersburg Beach, Fla.
- Prezidentas P. P. Dargis kviečia sekretorę G. Meiliūnas atlikti vardošaukį. Posėdyje dalyvauja visi 7 Pildomosios Tarybos nariai ir Įstatų Komisijos narys dr. Algirdas Budreckis.
- Kadangi laikraštis **Naujienos**, kurios visada remia mūsų Susivienijimą, šiuo metu yra labai sunkioje materialinėje padėtyje, tai Pildomoji Taryba, dr. Vytautui Dargiui įnešus, Euphrosine Mikužis parėmus, vienbalsiai nutarė iš Fraternalinio Fondo **Naujienuoms** paskirti \$1,000.00.
- Sekretorė G. Meiliūnas praneša, kad yra gautas Grožvydo Lazausko, Lietuvos Pasiuntinybės Rūmų Remonto Komisijos nario, prašymas, auka prisidėti prie Lietuvos pasiuntinybės Rūmų Washingtone remonto. A. Chaplikui įnešus, dr. Vytautui Dargiui parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė paskirti \$300.00 Pasiuntinybės Rūmų Washingtone remontui.
- 61-ojo Seimo priimtoji rezoliucija, pagal kurią Pildomajai Tarybai pakartotinai suteikiama teisė mokėti Pildomosios Tarybos ir Pastoviųjų Komisijų nariams atlyginimą už keliones, maisto ir naktyvnių išlaidas tada, kai jie eina savo pareigas ir vykdo jiems pavestuosius darbus. Turint mintį, kad pragyvenimo, maisto ir kelionių išlaidos padidėjo ir nuolat didėja, 61-asis SLA Seimas suteikė Pildomajai Tarybai teisę, laiks nuo laiko, iš naujo nustatyti Pildomosios Tarybos ir Pastoviųjų Komisijų nariams atlyginimą už keliones, maistą ir nakvybę.

Pasiremiant viršišdėstytu nutarimu, Pildomoji Taryba, G. Meiliūnas įnešus, A. Chaplikui parėmus, priėmė sekančio turinio rezoliuciją:

RESOLUTION

WHEREAS, certain expenses are incurred personally by the members of the Executive Board in the conduct of their office, and

WHEREAS, in the light of current inflationary increases in lodging and sustenance, the Executive Board members justly seek some relief from the burden of these expenses, and

NOW, THEREFORE, BE IT RESOLVED at the Executive Board Meeting assembled in St. Petersburg Beach, Fla. on July 9, 1982 that the Executive members be reimbursed the actual sum of payment for a hotel room, plus \$45.00 per diem while such members are engaged in the performance of their duties, and a rate of 22 cents per mile, from the general funds of the Lithuanian Alliance of America.

- E. Mikužis įnešus, C. Austin parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė pavesti sekretorei G. Meiliūnas vykdyti SLA 61-ojo Seimo priimtąją rezoliuciją (61-mojo Seimo nutarimas #78) padidinant Pildomosios Tarybos nariams algas nuo liepos 1982 metų (July) mėnesio.
- G. Meiliūnas įnešus, A. Chaplikui parėmus, Pildomoji Taryba nutarė SLA tarnautojų atlyginimą pakelti 10% nuo liepos (July) 10 d., 1983 m., taip pat pakelti atlyginimą 10% namo prižiūrėtoji ir redakcinės komisijos nariui Jonui Valaičiui.
- J. Miller įnešus, C. Austin parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė pavesti sekretorei G. Meiliūnas vykdyti 61-ojo seimo nutarimą 55-ąjį ir mokėti Seimo nustatytą 10% atlyginimą finansų sekretoriams ir kolektoriams nuo surinktų duoklių už 1982 m.
- Kadangi sekretorės kambarys 61-ojo Seimo metu, St. Petersburg Beach, Fla. buvo oficialiai naudojamas posėdžiams ir visokiems su Seimu surištiems reikalams, E. Mikužis įnešus, J. Miller parėmus, SLA Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė viršminėto kambario išlaidas padengti iš SLA Iždo.
- Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė prisitaikyti prie Pennsylvania Insurance Departmento pageidavimo išleisti naują SLA Konstitucijos pakeitimus.

Viršminėtąjį darbą vykdyti, E. Mikužis įnešus, J. Miller parėmus, nutarta pavesti prezidentui ir sekretorei. Sykiu suteikiama jiems teisė ir galia pasamdyti asmenis (žmones) tam darbui atlikti.

Prezidentas P. P. Dargis Antrąją Sesiją uždarė 12 val. 30 min. p. p., pranešdamas, kad trečioji sesija prasidės 2:30 val. po pietų toje pačioje vietoje.

TREČIOJI SESIJA

- Trečiąją Pildomosios Tarybos sesiją prezidentas P. P. Dargis atidarė 2 val. 30 min. po pietų, Dolphin Beach Resort, St. Petersburg Beach, Fla.
- Prezidentas P. P. Dargis pakvietė sekretorę G. Meiliūnas atlikti vardošaukį. Posėdyje dalyvauja visi 7 Pildomosios Tarybos nariai.

VAJAUS RAPORTAS

- Vajaus Komisiją sudaro prezidentas P. P. Dargis, Viceprezidentas A. Chaplikas ir sekretorė G. Meiliūnas.

Vajaus Komisijos gegužės (May) mėnesį, 1981 metais buvo paskelbta, kad Dabartinis **Specialusis** Vajus su 50% nuolaida nuo **reguliarios** non-medical apdraudos (nuo \$1,000 iki \$5,000 sumos) pirmųjų metų metinių mokesčių tomis pačiomis sąlygomis tęsiamas iki 1982 m. SLA Seimo.

Taip pat už narius prirašytus nuo 1981 m. spalio 1 d., iki SLA Seimo 1982 m. liepos 5 d., Vajaus Komisija paskelbė sekančias premijas (šalia reguliaraus organizatoriaus atlyginimo)

Įrašęs 20 ar daugiau narių gaus \$250 premiją
" " 10 " " " " \$100 "
" " 5 " " " " \$ 50 "

NUO SPALIŲ [OCTOBER] 1981 M. IKI SLA SEIMO PAGAL SPECIALAUS VISUS TAISYKLES

buvo įrašyta narių:

Kuopa	Organizatorius	Narių skaičius	Apdraudos suma
1 Kp. Edwardsville, Pa.	Antanas Agurkis	1	\$ 1,000
3 Kp. Elizabeth, N. J.	Ignas Stokas	1	5,000
7 Kp. Pittston, Pa.	Nellie T. Bayoras ...	2	2,000
9 Kp. Cuyahoga Falls, Ohio.	F. A. Baldauskas ...	1	1,000
40 Kp. Pittsburgh, Pa.	Anna Ott	1	1,000
40 Kp. Pittsburgh, Pa.	John Drasutis	1	1,000
43 Kp. So. Boston, Mass.	Alfonsas Baika	1	5,000
43 Kp. So. Boston, Mass.	Alexander Chaplik ..	1	2,000
72 Kp. Hamilton, Ont., Can.	Juozas Sarapnickas ..	1	4,000
75 Kp. Los Angeles, Cal.	Juozas Gedmintas ..	2	6,000
126 Kp. New York, N. Y.	Liucija Sperauskas ..	7	9,000
134 Kp. Chicago, Ill.	Christine Austin ...	1	2,000
142 Kp. New Haven, Conn.	Zenonas Merkevicius	2	2,000
260 Kp. Chicago, Ill.	Peter Vilkelis	2	2,000
260 Kp. Chicago, Ill.	Prane Maciukas	1	1,000
285 Kp. Linden, N. J.	Vladas Adomavicius	1	1,000
299 Kp. Rumford, Me.	Evelyn D. Arbor ...	1	3,000
352 Kp. Detroit, Mich.	Stefanija Kaunelis ..	2	2,000
365 Kp. Jamaica Plain, Mass.	Irene Mickunas	1	1,000
368 Kp. New York, N. Y.	M. R. Brakas	1	1,000
		31	\$52,000

SLA Vajaus Komisija 1980 m. rugsėjo (September) 1 d., šalia dabartinio Specialaus Vajaus paskelbė

"Ypatingą Jaunimui įrašyti Vajų"

nuo gimimo dienos iki 25 metų amžiaus, kurio metu duodamos Terminuotos apdraudos jaunimui **\$5,000 dydžio**.
(Už \$5,000 apdraudos mokama metinių mokesčių tik \$15.00, vyresni kaip 16 metų —\$17.04)

Už jaunimo įrašymą į Terminuotą apdraudą po \$5,000 Vajaus Komisija paskelbė sekančias premijas:

už 5 narių įrašymą—	\$10.00
" 10 " " " "	— \$25.00
" 20 " " " "	— \$50.00
" 30 " " " "	— \$75.00
" 40 " " " "	— \$100.00
" 50 " " " "	— \$150.00

"Ypatingas Jaunimui Įrašyti Vajus" pasibaigs su SLA 61-pirmuoju Seimu.

Nuo 1980 m. rugsėjo 1 d. iki SLA Seimo, 1982 m. July—liepos 5 d., "SLA Jaunimo Vajuje" dalyvavo sekantieji organizatoriai:

18 Kuopa, Westville, Ill.	Antoinette Balsys	1	nari
60 " Grand Rapids, Mich.	Frank Waškėlis	2	"
123 " Montreal, Quebec, Can.	Mykolas Juodviršis	2	"
124 " Hartford, Conn.	Lionginas Kapeckas	1	"
125 " Melrose Park, Ill.	G. J. Lazauskas	1	"
126 " New York, N. Y.	Liucija Sperauskas	2	"
236 " Toronto, Ont., Canada ...	Ona Indrelė	1	"
275 " Springfield, Ill.	John Staken	2	"
299 " Rumford Maine	Evelyn D. Arbor	6	"
331 " Nashua, N. H.	Alfonsas Ulcickas	3	"
353 " Pittsburgh, Pa.	Gertrude B. Dargis	1	"
	viso buvo įrašyti	22	nariai

iš jų jaunesnių kaip 16 metų— metų— 8

virš 16 metų—14

PROTOKOLAS

Dr. Vytautui Dargiui įnešus, C. Austin parėmus, Pildomoji Taryba Vajaus raportą vienbalsiai priėmė.

23. Svarstomas naujo Vajaus paskelbimo klausimas. E. Mikužis įnešus, C. Austin parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė "Specialų Vajų" ir "Ypatingą Jaunimui įrašyti Vajų" taip pat ir premijų davimą pratęsti iki bus paskelbtas naujas Vajus.

24. E. Mikužis įnešus, J. Miller parėmus, vienbalsiai nutarta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje išgarsinimui—išpopuliarinimui (Vajaus ir kitais reikalais) palikti tas pačias teises, kaip ir pirmiau, būtent taip pat, kaip ir anksčiau, per daugelį metų buvo praktikuojama, pavesti prezidentui ir sekretorei susitarti su asmenimis, rašančiais SLA reikalais į spaudą dėl atlyginimo, taip pat apie SLA garsinimą per lietuviškąją spaudą, Lietuvių Radio programas, sudarant sutartis su Radio stotimis ar su Lietuvių programų Vedėjais tiek teksto, tiek atlyginimo mokesčio reikalais. Turint minty, kad jie (Prezidentas ir sekretorė) turi teisę nustatyti kaip ir kuriam laikotarpiui tie garsinimai yra skelbiami.

25. Skaitomas gautas iš SLA 75-tos Kuopos, Los Angeles, Cal., finansų sekretoriaus Juozo Gedminto laiškas apie sunkumus tvarkant kuopos reikalus. Juozo Gedminto laišką Pildomoji taryba priėmė dėmesin ir pavedė sekretorei G. Meiliūnas atsakyti į J. Gedminto laišką ir pavesti jai susitarti su Gedmintu dėl atlyginimo už jo einamas pareigas.

Prezidentas P. P. Dargis trečiąją sesiją ir kartu poseiminį suvažiavimą uždarė 1982 metų liepos (July) 9 d., 5 val. po pietų.

PAUL P. DARGIS
SLA prezidentas
GENEVIEVE MEILIŪNAS
SLA sekretorė

Lietuvių Chamber of Commerce of Illinois 50-ties metų sukaktuviniam bankete dabartinis pirmininkas Charles Mack [kairėje] sveikina buvusį pirmininką Petrą Vilkelį.
J. Tamulaičio nuotr.

RYŠYS SU DIRBANČIAIS AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Amerikos Lietuvių Taryba sudarinėja kartoteką lietuvių, kurie dirba amerikiečių spaudoje, radijuje ir televizijoje. ALTo informacijos vedėjas pasiuntė jiems laišką, primindamas, kad darytų pastangų padėti jiems prieinamose komunikacijos priemonėse kalinamam JAV piliečiui Vytautui Skuodžiui ir dr. Algirdui Statkevičiui, kurio tėvai buvo imigrantai į Ameriką.

Lietuviams, dirbantiems amerikiečių komunikacijos priemonėse, ALTo informacija pasisiūlė duoti žinių įvairiais Lietuvą liečiančiais klausimais. Ypač šilto atsiliepimo ALTas susilaukė iš The Washington Post dirbančios Jūratės Končius.

PASITARIMAS WASHINGTONĖ DĖL KELIAMŲ BYLŲ

Kirkland & Ellis teisių firma, taip sėkmingai pasireiškusi ginant L. Kairį ir imdamasi tos gynybos nemokamai, nors jai susidarė apie 700,000 dol. išlaidų, dabar ryžosi talkinti organizuojant pagalbą asmenims, kuriems keliamos bylos ryšium su nacių padarytais nusikaltimais. Tuo reikalu tos firmos būstinėje Washingtone birželio 24 d. įvyko įvairių tautybių vadovujančių asmenų pasitarimas. Iš lietuvių dalyvavo LB pirm. dr. A. Butkus, Lietuvių teisėms ginti komiteto pirm. dr. A. Stankus ir narė R. Razgaitienė, ALTo atstovas kun. J. Prunskis.

ALTo informacija

VLIKO TARYBOS POSĖDŽIO PAREIŠKIMAS

VLIKO Taryba gegužės 14 d. išklause dr. Antano Butkaus, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininko, pranešimą posėdyje su ypatingu dėmesiu ir šiltai priėmė jo pasisakymus: reikalingas bendradarbiavimas tarp VLIKO, ALTo ir Bendruomenės, nesutariamai turėtų būti išlyginti, įvykę nesusipratimai negali tęstis per eilę metų, tokia tarporganizacinė nedarna yra žalinga mums visiems.

Tarybos posėdyje buvo siūloma vengti puldinėti ir žeminti spaudoje vieni kitus, taipgi buvo išneštas pageidavimas sušaukti bendrą VLIKO, ALTo ir Bendruomenės atstovų pasitarimą, kuris nustatytų gaires darniam bendradarbiavimui ateityje.

VLIKO Tarybą stebina kai kurios mintys keliamos antrame 1983 m. Pasaulio Lietuvio numeryje, kur pareiškama, kad "Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas tik vienas reiškia lietuvių tautos ryžtą būti laisvai bei nepriklausomai, . . . PLB seimas yra vienintelė pasaulio lietuvių aukščiausia institucija, atstovaujanti visiems lietuviams, . . . Pasaulio lietuvių Bendruomenės šeima yra vienintelė jungtis, kuri ne tik rūpinasi, bet ir derina pasaulio lietuvių švietimo, tautinės kultūros, socialinę, šalpinę, ekonominę ir politinę veiklą." Šitokie pareiškimai — "tik vienas, vienintelė institucija, vienintelė jungtis" yra per daug iššaukiantys.

VLIKO Taryba kviečia visus lietuvius, visas organizacijas vieni kitus respektuoti ir darniai bendradarbiaujanti eiti Lietuvos keliu.

Vaclovas Mažeika
VLIKO Tarybos
posėdžio pirmininkas
Ansas Trakis
Posėdžio sekretorius

Kiek lietuvių JAV-se?

Paskelbti JAV gyventojų surašymo, įvykusio 1980 m., duomenys. Pagal juos JAV-se gyvena 742,776 asmenys, kurie pasisakė, kad bent vienas jų tėvų ar protėvių buvo lietuvis. Tokių JAV gyventojų, kurių abudu tėvai lietuviai, gyventojų surašinėjime rasta 339,438.

Brazilijoje apie genocidą Lietuvoje

Meldutis Laupinaitis Brazilijoje išleido knygą "Eu Acuso. Genocidio Sovietico. S.O.S. Aos Paises Balticos". Tai jau antra laida veikalo apie genocidą Lietuvoje. Pateikia daug duomenų apie okupantų bolševikų žiaurumus pirmosios okupacijos metu.

Lietuvių Chamber of Commerce of Illinois šiemet padovanojo 8 stipendijas. Iš kairės: David Garzadas, Christopher Zayner, Petras Vilkelis [mecenatas], Lisa Paulius, Vyto Shukis [komiteto narys], Gale Eiduka, Rūta Kulys, Charles Mack [kom. narys],

Bruno Gramont [kom. narys] ir John Kilkus. Trūksta dviejų stipendininkų. Metinis sukaktuvinis banketas įvyko gegužės 23 d. Martinique restorane, Chicagoje.

J. Tamulaičio nuotr.

World War I photo of Joseph Lekys U. S. Navy Petty Officer, 2nd class.

Readers of *Tėvynė* are familiar with the accomplishments of Joseph Lekys in the Boston area SLA and Sandara activities. Brother Lekys was a frequent delegate to Alliance conventions. But not many are aware of his connection with the Darius-Girėnas flight fifty years ago.

Joseph Lekys, a charter member, would gladly have attended the Stephen Darius Legion Post banquet that took place on June 5 in South Boston, but at 93 years of age, his movements are restricted. He is in the care of his son Robert. Nonetheless, J. Lekys purchased a ticket and asked his sister to attend in his place.

Lekys was an active member of the Boston and New England committees which helped raise funds for U. S. World War I veterans Capt. Stephen Darius and Lt. Stanley Girenas, during their barnstorming period, prior to their 1933 magnificent attempt to fly non-stop from Floyd Bennett Field, N. Y. to Kaunas, Lithuania.

Joseph Lekys was one of fifteen Lithuanian-Americans who applied for a charter in the American Legion in 1936 and the Stephen Darius Post started to function in 1937. He served as post commander in 1944 and was a vigorous officer of the South Boston Lithuanian Citizens Association.

Juozas Lekavičius (J. Lekys) was only 16 years old when he arrived in the U. S. on April 24, 1907. Six years later he was successful in obtaining his credentials as an American citizen.

Tėvynė readers are probably unaware that Joseph Lekys served with merit during World War I in the U. S. Navy, on convoy duty and experienced 13 round trip crossings of the Atlantic Ocean. He served aboard the U.S.S. Seattle which was Rear Admiral Gleaves flagship, and which made the first trip to France after the U. S. entered the war, leaving New York on June 14, 1917, together with the transports Tenadores, Pastores, Havana, Saratoga, and DeKalb, and the destroyers Wilkes, Roe and Corsair. The ships in the convoy carried many dignitaries — army and naval officers, and the first division of the American Expeditionary Forces to land there. Great was the surprise in America that the first convoy had reached France in safety since the Atlantic was infested with German U-boats.

PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA'S CENTENNIAL

Few Lithuanians of the older generation are unacquainted with the accomplishments of three Samogitian brothers from Viekšniai. The Brothers Biržiška Mykolas (1882-1962), Vaclovas (1884-1956) and Viktoras (1886-1964) have bequeathed the Lithuanian nation monumental works in the fields of history, history of literature, biography, folklore, ethnography, the natural sciences and mathematics. Their scholarship was literally encyclopedic in scope.

The oldest brother was Mykolas, a civic and cultural leader of stature, and a methodical researcher in Lithuanian folklore and literary history. Raised in a polonized gentry family atmosphere, but inspired by his close friend Povilas Urbys, in 1900 Mykolas Biržiška made a decision to be a true Lithuanian and he lived up to this oath.

This graduate of the Šiauliai gymnasium as early as 1897 participated in student "revolt" against mandatory Russian Orthodox prayer. Between 1901 and 1907, Biržiška studied law at the Moscow University as well as attended lectures in history, literature and linguistics. In 1901, he joined the Moscow Lithuanian Student Society. The following year, Russian authorities arrested and jailed him for 10 months. At this time Mykolas Biržiška became an avowed socialist. During the summer of 1904, he attended the first Lithuanian Socialist Youth Conference. In the autumn of 1905, he began to work for the Lithuanian Socialdemocratic Party's Central Committee.

He became interested in Lithuanian history. In 1904 he began writing about Lithuanian history and culture in the Polish and Russian press. In 1905, he attended the Great Vilnius Assembly which clamored for autonomy for Lithuania.

Obtaining a law degree in 1907, young Biržiška started his practice in Vilnius, but he devoted most of his time to scholarly research and civic activities. In 1907-08 together with A. Janulaitis edited the clandestine socialist *Žarija*. Between 1908 and the outbreak of the Great War, he edited various newspapers, wrote articles and organized workers. He joined the Lithuanian Society of Arts and Sciences in 1908 and as a board member catalogued its collection of Lithuanian books. Abandoning his law practice he worked for the Vilnius Land Bank between 1909 and 1915, when the financial institution was evacuated to Russia.

With the outbreak of World War I, Biržiška worked for the two major Lithuanian war relief organizations in Vilnius; he remained at his post even after the Germans occupied the whole of Lithuania.

It is impossible in the space allotted to detail all of Professor Biržiška's colorful and varied activities. We can merely highlight his achievements.

As a prolific journalist, he wrote

over 8000 articles on various topics dealing with Lithuania and Lithuanians in Lithuanian and Polish in the prewar socialist press, in *Vilniaus Žinios*, *Visuomenė*, *Straž Litwy*, in the Polish Language press of Polish occupied Vilnius, and later in the Republic of Lithuania in such prominent newspapers as *Litwa*, *Lietuvos Aidas*, *Lietuva*, *Trimitas*, *Mūsų Vilnius*. His learned papers were published in the Lithuanian university and scientific journals. After he arrived in the USA in 1949, he was a frequent contributor to the Lithuanian American press.

As a nonparty affiliated socialist, he participated in the work of the Lithuanian Council (*Lietuvos Taryba*) which was working to restore a free state and on February 16, 1918 signed the Lithuanian Declaration of Independence. He served as education minister in M. Sleževičius first cabinet. On April 22, 1919 he was chosen as chairman of the Provisional Lithuanian Committee of Vilnius until his expulsion in 1922 by the Poles. In 1925, he became the national chairman of the Vilnius Liberation Association (*Vilniaus Vadavimo Sąjunga*) and headed this patriotic movement until its dissolution in 1938. In 1931, he toured the United States for three months on behalf of the Vilnius Liberation Association. His account of this journey was serialized in *Mūsų Vilnius* in 1931 and 1932 and is the only detailed account of various Lithuanian colonies in the US for that era.

As an educator he wrote, edited translated textbooks in Lithuanian, which often ran through three or four editions in Independent Lithuania. They were more often pioneer studies because of the birth of educational material in early post-war Lithuania. His texts included a History of Lithuanian Songs, Geography of Lithuania, The Life and Works of Donelaitis, A Literary History of Lithuanian Letters. He also contributed to various encyclopedias: to the Polish "Wielka Encyklopedia Powszechna (1909), the Russian Gramont's Encyklopedija (1915), the Lithuanian language "Lietuviškoji Encyklopedija" of which he was vice-editor since 1932, and finally he was one of the three chief editors of "Lietuvių Encyklopedija" which was published by J. Kapočius in Boston, Mass. since 1954.

As a scholar, he taught at the University of Lithuania in Kaunas (later called the University of Vytautas the Great), as professor in the Department of Humanities, 1922-25, as head of the Humanities Dept., 1937-39, as University pro-rector, 1925-26, and as rector (1926-1927). Between 1925 and 1934, he represented the University at various international scientific and academic conferences in Leningrad, Moscow, Minsk, Riga, Tartu, Helsinki, Prague, Brno and Bratislava. Between the end of 1940 and June 1944, he was the rector of the University of Vilnius. In 1944, he

fled to the West. He served as a professor with the Baltic University at Hamburg-Pinneberg, 1946-1949.

Coming to the United States prof. Biržiška and his wife Bronislova (née Sėmytė) settled with his son-in-law in Los Angeles. He eked out a meagre existence writing articles for Lithuanian periodicals and the Lithuanian Encyclopedia. He published several scholarly works as well in the USA: "Vilniaus Universitetas, 1940-41" (1948), "Lietuvių tautos kelias" 2 vol. (1952 and 1953), and "Dėl mūsų sostinės", 2 vols. (1961 and 1962). Mykolas Biržiška passed away 21 years ago on August 24, in Los Angeles.

FATHER SVARINSKAS SENTENCED

On May 6th Fr. Alfonsas Svarinskas, founder of the Committee for Defense of Believers' Rights, was sentenced by the Soviets to 7 years prison and 3 years internal exile. The sentence was the maximum under Article 70 of the Soviet Criminal Code which deals with charges related to anti-Soviet agitation, in this case, for openly practicing his priestly duties. TASS, the Soviet News Agency, said the trial produced "weighty testimony and material evidence of the criminal nature of the defendant's activities." The Lithuanian Information Center, located in Brooklyn, N. Y. states that it is feared that Fr. Svarinskas will not be able to withstand prison conditions which are more severe than those of the labor camp.

Alliance General Organizer **Alfonsas Baika** met with an accidental death on May 30th in South Boston. A funeral mass was said on June 2 at St. Peter's Lithuanian Church. He was the husband of Aleksandra (Jutinskas), Father of Alfonsas, Jr., Ronald and Regina E. Baika, grandfather of Keith Baika.

As part of his campaign effort, candidate for the Boston School Committee, **Joseph Casper** held a "Lithuanian Pride" affair at the South Boston Lithuanian Citizens Association hall on June 5. Mr. Casper is a Lithuanian American whose family's funeral home has serviced the Lithuanian community of the Boston area for many years.

CAPPY PETRASH-GREENSPAN

— Cappy Petrash Greenspan, an Emmy award winning producer whose firm was chosen to produce the official film of the 1984 Olympics, died on June 3rd at Columbia Presbyterian Medical Center in New York, after a brief illness. She was 51.

She is survived by her mother, Anna Petrash, sister Martha and her husband Bud Greenspan.

Anna Petrash, member and trustee of Lodge 38 donated \$15 to the LAA Foundation in Cappy's memory.

Tėvynė will not be published during the months of July and August. The next edition of *Tėvynė* will appear in September.

More Newsgrams on pages 9 and 10

TĖVYNĖ, 1983 m. birželio-June mėn.

FIFTIETH ANNIVERSARY OF THE FLIGHT OF LITUANICA I

A quick glance at any almanac will show you statistics and dates for the pioneer Trans-Atlantic and Intercontinental flights by propeller driven aeroplanes. The early records are: Charles A. Lindbergh on May 20-21, 1927 from Mineola, N. Y. to Paris, France, a distance of 3610 mi. in 33 hr. 29 min.; Charles Levin and Clarence Chamber on June 4-6, 1927 from Mineola, N. Y. to Eisleben, Germany, a distance of 3911 mi. in 42 hr. 31 min.; Capt. D. Coste and M. Bellonte on Sept. 1-2, 1930 from Paris to Valley Stream, N. Y. a distance of 4100 mi. in 37 hr. 18 min.; Lts. L. Challe and T. L. Borres from Seville, Spain to Natal, Brazil on December 15-17, 1930 a distance of 3600 mi.; Wiley Post and Harold Gatty on June 23-24, 1931 from Harbor Grace, Newfoundland to England, a distance of 2200 mi. in 16 hr. 17 min.; Amelia Earhart from Harbor Grace, Newfoundland to Ireland on May 20-21, 1932 a distance of 2,026½ mi.; and James Mollison on August 18, 1932 from Portmarnock, Ireland to Pennfield, New Brunswick.

And yet none of these records show the flight of July 15-17, 1933 from Floyd Bennett Field, New York to Soldin, Germany, a distance of 3984 mi. in 27 hr. 11 min. Unfortunately, the flight of Lituanica I was never completed and therefore is not counted among aviation accomplishments.

As early as 1932 two Lithuanian Americans Steponas Darius and Stasys Girėnas conceived of flying from New York to Kaunas, Lithuania as a dramatic demonstration "to the youth of Lithuania" on what Lithuanians could accomplish in the modern age.

Captain Steponas Darius (Dariusius) was born on January 8, 1896 in Rubiškės, county of Tauragė. In 1917-19 he served as a volunteer with the artillery of the American Expeditionary Forces in France. Serving with distinction at the battles of Luneville, Esperance, Champagne Marne, and Meuse Argonne, he was awarded two medals. On July 22, 1920, together with other volunteers, he went to Lithuania to join the country's armed forces in their struggle against the Bolsheviks and Poles. On October 19, 1920, he was admitted to the fledgling Lithuanian Military Academy and in 1921 enrolled in aviation courses. In 1922, he was commissioned a captain in the Lithuanian Air Force. In 1923, he took part as a volunteer in the liberation of Klaipėda.

Stasys Girėnas (Girskis) was born in October, 1896 in Vytogala, county of Raseiniai. In 1910, after immigrating to America, he worked with Naujienos newspaper in Chicago as a printer. On October 17, 1917 he joined the American Army as a volunteer. During his tour of duty in France, he flew with the 136 aerial squadron.

In other words, both Darius and Girėnas were professional aviators and not rank amateurs.

Investing \$3200 of their own money, Darius and Girėnas purchased a model Ch300 Pacemaker

of the 137 series from Bellanca. During a fund raiser among the various Lithuanian American communities they collected an additional \$8436.31. The amount might seem trivial, but one must remember that the monies were raised during the depths of the Great Depression. Of the donations, they spent \$3250 in reconstructing the plane and another \$2970.62 for a new Wright nine-cylinder engine that generated speeds 365 hp. The rebuilt plane christened "Lituanica" weighed 2663 lbs. It could hold 800 gallons of gasoline and 35 gal. of oil.

Darius and Girėnas estimated that with good weather conditions Lituanica could fly 6000 miles or 9650 km, that is, fly 52 hours non-stop. The distance from New York to the provisional capital of Lithuania, Kaunas was 4466 miles or 7186 km. Therefore, no trouble was anticipated. Although not cleared by the US Civil Aviation Commission, the two Lithuanian-American pilots were determined to take off on July 15, 1933. For the Trans-Atlantic flight, Lituanica contained 779 gallons of fuel and 32 gallons of oil. Both pilots together weighed 370 pounds. Instruments, repair tool and food were an additional 80 lbs. The pilots also took a mail pouch for the Kaunas Post Office. All toll, Lituanica weighed 8300 lbs. Its length was 27¾ feet, its height 8½ ft. The wing span was 50 ft. The propeller could turn 2190 rpm. Lituanica could attain a speed of 155 m/h, with an average speed of 121 p/h. It contained no radio or parachutes. The pilots planned to fly across the Atlantic at an altitude of 6000 ft.

Lituanica lifted off from Floyd Bennett Field, Brooklyn, N. Y. on July 15, 1933 at 11:25 a.m. Captain Darius logged the observation: "The weather is fine leaving the American continent." Successfully crossing the Atlantic, he further observed: "As we approach Europe we are met with a storm . . ."

On July 17, thirty six minutes after midnight, Lituanica crashed in Soldin Forest, East Prussia, about 130 miles east of Berlin. Lituanica was only 404 miles short of Kaunas, where a crowd of over 100,000 awaited the plane. The Lithuanian government sent an investigatory commission, consisting of Colonel Antanas Gustaitis, Major Gavelis, Major Reimontas and Capt. Morkus. In their findings, the Commission reported: "1) Darius and Girėnas were well prepared for the heroic trip, their technical equipment was functional; 2) the hardest part of the flight was executed with precision; 3) catastrophe occurred because of bad atmospheric conditions which were aggravated by engine malfunction."

Of course, this was a whitewash report, as the forensic embalmers of the University of Vytautas the Great well knew as they removed machine gun bullets from the corpses, and as the Lithuanian Air Force knew as it extricated the

Stasys Girėnas

Steponas Darius

remains of Lituanica which were riddled with anti-aircraft machine gun bullets. The truth of the matter, and this was a well-concealed fact, which most Lithuanians sensed, the Nazis shot down Lituanica. The lack of radio communications was no excuse. The Germans were well informed about the progress of Lituanica. It is possible that Darius and Girėnas had flown over one of the prison

camp that Hitler set soon after his ascension to power. The Nazis may have feared that the Lithuanian pilots would report on its existence.

Although denied their just place in the annals of aviation history, Lithuanians the world over will observe the 50th anniversary of the Trans-Atlantic flight of Steponas Darius and Stasys Girėnas this July 15-17th.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA GRANTS SCHOLARSHIP TO MARISA NAUJOKAS

The Lithuanian Alliance of America scholarship recipient is Marisa Naujokas, daughter of Frank and Donna Naujokas. All members of the family, including their son Joseph are members of lodge 313 of L.A.A.

Marisa Naujokas attended and graduated from Our Lady of the Wayside Grade School in Arlington Heights, Ill.

She graduated, in 3 years, from the Sacred Heart of Mary High School in Rolling Meadows, Ill. She participated in various high school activities, such as science clubs, play productions, photography, etc.

Following graduation, from H. S., she was accepted at the

University of Chicago and majored in the biological sciences, maintaining interest in extra curricular activities, including sports.

In addition to her studies, Marisa has been engaged in research in Immunology with Dr. Frank Fitch. Some of her research was included in several papers that are to be published in various professional journals.

The research in her honor's thesis entitled "Development of a Microassay for Measuring Colony Stimulating Factor in Bone Marrow Cell Populations. She is planning to pursue research in graduate school. Marisa is to receive her degree at the age of 21. E.M.

EIGHTH ANNUAL POETRY CONTEST

A \$1,000 grand prize will be awarded in the Eighth Annual Poetry Competition sponsored by World of Poetry, a quarterly newsletter for poets.

Says Contest Chairman, Joseph Mellon, "We are encouraging poetic talent of every kind, and expect our contest to produce exciting discoveries."

Rules and official entry forms are available from the World of Poetry, 2431 Stockton Blvd., Dept. G, Sacramento, California.

BALTIC GROUP IN THE US HOUSE

Formed during the 97th Congress by Congressman Brian Donnelly (D. Mass.) and former Congressman Charles Dougherty (R. PA), the Ad Hoc Committee on the Baltic States and the Ukraine is a bi-partisan group in the House that seeks to bring attention to the plight of the Baltic and Ukrainian peoples who suffer under Soviet repression. The Ad Hoc Committee was formed to keep the plight of Lithuanian, Latvian, Estonian, and Ukrainian peoples before the eyes of Congress and to acquaint fellow representatives with the Soviet lack of compliance with the 1975 Helsinki Accords — which in effect recognized the postwar boundaries of Europe in exchange for Soviet human rights concessions.

Congressman Donnelly remains Democratic co-chairman of the Ad Hoc Committee in the 98th U. S. Congress. It is his goal to enlist at least one hundred colleagues (fifty from each party) and to make the group a permanent Congressional committee with sub-committees for each of the four nationality interest groups. Republican Congressman from the 15th District in Pennsylvania Donald Ritter was recently named co-chairman. An original Ad Hoc Committee member who has been active in Congress on the issue of human rights, Rep. Ritter is also a member of the Commission on Security and Cooperation in Europe (CSCE), better known as the Helsinki Commission. This U. S. Helsinki Commission monitors the performance of Soviet bloc countries in human rights areas.

The Ad Hoc Committee has recently sponsored House Joint Resolution 201 to declare June 14, 1983 as Baltic Freedom Day.

We take this opportunity to present the Teyvne readers with a current list of the membership of the Ad Hoc Committee on the Baltic States and the Ukraine. If your local congressman is not on this list, we urge your lodge to write to him and urge him to join by contacting either Congressman Donnelly or Ritter. If your representative is a member, thank him for the fine work that this volunteer Congressional Committee is engaged in. The list follows:

Arkansas:

John P. Hammerschmidt

California:

David Drier
Mervyn Dymally
Bobbi Fiedler
Robert Lagomarsino
Bill Lowery
Moorhead

Illinois:

Lipinski
Frank Annunzio
Tom Corcoran
Philip Crane
Henry Hyde
George O'Brien
John Porter
Martin Russo
Paul Simon
D. Crane

Maryland:

Barbara Mikulski

Massachusetts:

Silvio Conte
Brian Donnelly

Barney Frank
Nicholas Mavroules
Joe Moakley

Michigan:

John Conyers
George Crockett
John Dingell
Dennis Hertel
Levin
Mark Siljander
Howard Wolpe

New Jersey:

James Courter
Bernard Dwyer
James Florio
Edwin Forsythe
Torricelli
James Howard
William Hughes
Robert Roe
Chris Guarini

New York:

Joseph Addabbo
Mario Biaggi
William Carney
Hamilton Fish
Geraldine Ferraro
Bill Green
Benjamin Gilman
Frank Horton
Norman Lent
Raymond McGrath
Richard Ottinger
Samuel Stratton
Ted Weiss
McHugh

Ohio:

Kaptur
Dennis Eckart
Mary Rose Oaker
Feighan

Pennsylvania:

George Gekas
Larry Coughlin
Don Ritter
Gus Yatron
Doug Walgren
Borski

Texas:

Frost

Virginia:

J. Kenneth Robinson

Washington:

Don Bonker
Mike Lowry

Washington, D. C.:

Walter Fauntroy

Wisconsin:

Toby Roth

Survey of Folk Arts in Pennsylvania

Harrisburg, Pennsylvania — The Governor's Heritage Affairs Commission announces the first regional survey of folk arts and folklife resources by its Office of State Folklife Programs. The project entitled "The Traditional Arts and Cultural Diversity in South Central Pennsylvania" will identify, document, and present traditional artists and crafts workers.

Although South Central Pennsylvania often is characterized exclusively in terms of its Pennsylvania German culture, there is tremendous cultural diversity behind the popular image of uniformity. Other cultural traditions present in South Central Pennsylvania include Afro-American, Cambodian, Chinese, Croatian, Greek, Hispanic, Hmong (Laotian), Irish, Italian, Jewish, Latvian, Lithuanian, Polish, Scottish, Serbian, Slovak, Slovenian, Ukrainian, and Vietnamese.

The Office of State Folklife Programs and the Humanities Division of the Pennsylvania State University/Capitol Campus will

survey the cultural traditions of Lancaster, western Berks, southern Schuylkill, Lebanon, Dauphin, Perry, Juniata, Cumberland, York, Adams, Franklin, Fulton, Huntingdon, and Mifflin counties. The survey will culminate in public programs scheduled for September 1983 and the months following.

The survey will be categorized into instrumental and vocal music, sacred and secular music, folk dance, storytelling, traditional games, lullabies, traditional foods, and the decorative arts such as papercutting, egg decorating, woodcarving, wheat weaving, and needlework.

Conducting the survey and community outreach are Shalom Staub, Director of State Folklife Programs, and Dr. Simon Bronner, Assistant Professor of Folklore and American Studies, Pennsylvania State University/Capitol Campus. Local community contacts and leads to traditional artists and crafts workers throughout this region are welcomed.

LET'S HELP DAN STADULIS WIN!

Dan Stadulis, of Hanover Township, Pennsylvania, has announced that he will seek the Democratic nomination for Luzerne County Commissioner in the May 17th Primary. His candidacy can be a "rallying point for Democrats."

It is urgent for the party to have a candidate who is "an individual, who will represent all the citizens of Luzerne County and not a select few."

His sincere belief is that the citizens of Luzerne County want more representation and efficiency from the officials they elect.

He intends to be a full time commissioner, and his record of employment with the Luzerne County Clerk of Courts Office for the past 11 years will bear this out.

Politically he has served as chairman of the Hanover Township Democratic Organization; Luzerne County Democratic Committeeman, and secretary of the Second Legislative District.

Dan Stadulis

Over the years he has been active in numerous civic organizations.

Presently he holds office in the following: President, of Taurus Lithuanian Club of Luzerne County; Vice-President, Notre Dame Club of Hanover Twp.; Secretary, Tatra Club of Luzerne County; Treasurer, Wilkes-Barre Polka Pals Association; Assistant Treasurer and Member of the Board of Directors of the Northeastern Pennsylvania Chapter of the March of Dimes; Treasurer, Hanover Area Democratic Committee; President, Dapper Dan Club of Wyoming Valley; Activities Director, for Luzerne County for the Ukrainian Fraternal Association.

He was a candidate for the office of Prothonotary of Luzerne County in the 1981 Primary Election.

Dan Stadulis is an active Lithuanian and has taken part in Lithuanian affairs most of his lifetime.

He is a member of St. Casimir's Lithuanian Church, Hanover Township, a member of its Holy Name Society and Past President.

Stadulis is seeking the support of all Lithuanians for his candidacy on the Democratic ticket for the Office of Luzerne County Commissioner. Let's help him win!

TEVYNE, 1983 m. birželio-June mėn.

Special Lithuanian Alliance of America Membership Drives Extended

By popular request from the members, the Lithuanian Alliance of America is extending the enrollment period of the current Special membership drive. This membership Drive is being conducted not only to enroll new members but also to provide LAA members with the opportunity to increase their present insurance coverage up to age 70. During this Membership Drive applicants will get a 50% discount from the first year annual premiums on regular insurance Classes (V-1, V-2, V-3 and V-X). During this Drive LAA members and new applicants can get up to \$5,000 coverage. No medical examination is required.

Additional information may be obtained from the local financial secretaries or by contacting the Alliance center:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Telephone: (212) 563-2210

Išmokamos apdraudos

1983 m. vasario 26 d.

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

1983 m. vasario 5 d.

Jack D. Reamer, 126 Pav. Kp., New York, N. Y.

Rima E. Molis, 3 Kp., Elizabeth, N. J.

Donna M. Molis, 3 Kp., Elizabeth, N. J.

1983 m. vasario 12 d.

Joanna Želvis, 36 Kp., Chicago, IL

Nuo šių metų pradžios
iš viso: **\$4,500**

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1983 m. vasario 12 d.

V. Saputienė, 36 Kp., Chicago, IL
už 6 sav.

1983 m. vasario 26 d.

J. Tamkevičius, 23 Kp., Shenandoah, PA
už 7 sav. 2 d.

J. Širvida, 124 Kp., Hartford, CT
už 11 sav. 6 d.

M. Ramoska, 354 Kp., Akron, OH
už 4 sav. 2 d.

Nuo šių metų pradžios,
iš viso: **\$355.20**

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

1983 m. kovo 5 d.

Frank Lawrence, 205 Kuopa, Schenectady, New York, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1938 m. balandžio 3 d., mirė 1972 m. liepos 23 d. Apdrauda išmokėta velionio sūnui August Lawrence.

Petronėlė Polgrimas, 278 Kuopa, St. Catherine, Ontario, gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1956 m. gruodžio 15 d., mirė 1983 m. sausio 22 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui Petras Polgrimas.

Dora Drakus, 299 Kuopa, Rumford, Me., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1939 m. kovo 12 d., mirė 1983 m. sausio 30 d. Apdrauda išmokėta velionės dukterim Sophie Drakus ir Dora Wagnis.

Zuzana Simanauskienė, 308 Kuopa, Brookline, Mass., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1950 m. birželio 1 d. Pridėtine apdrauda apsidraudė 1964 m. vasario 1 d., mirė 1983 m. sausio 15 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Stasei Jančauskieni ir žentui Paul Jančauskui.

1983 m. kovo 12 d.

Vytautas Poshkus, 25 Kuopa, Stoughton, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1956 m. liepos 9 d., mirė 1983 m. sausio 27 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Anna Poshkus.

William J. Gražulis, 169 Kuopa, Ambridge, Pa., gimęs Export, Pa. Prie SLA prisirašė 1943 m. vasario 14 d., mirė 1983 m. sausio 27 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Irene Helen Gražulis.

Anna Baltulis, 371 Kuopa, Cambridge, Mass., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1947 m. rugpjūčio 8 d., mirė 1982 m. lapkričio 6 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Richard F. Baltulis.

1983 m. kovo 19 d.

Frank Marcinkiewicz, 122 Kuopa, Chicago, Ill., gimęs Chicago, Ill. Prie SLA prisirašė 1956 m. birželio 23 d., mirė 1983 m. sausio 18 d. Apdrauda išmokėta velionio vaikam Dorothy Moslan, Ruth Klimasz ir Gene Marcin.

TĖVYNĖ, 1983 m. birželio-June mėn.

Marcelė Yankus-Pozerienė, 77 Kuopa, Rockford, Ill., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1922 m. lapkričio 12 d., mirė 1983 m. vasario 19 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Bruno Yankus.

1983 m. kovo 26 d.

Apolonia Maldeikis, 50 Kuopa, Binghamton, N. Y., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1925 m. balandžio 7 d., mirė 1983 m. vasario 2 d. Apdrauda išmokėta velionės dukterims Helen Horsky ir Cecelia Lepay.

Jurgis Kiaunė, 126 Kuopa, New York, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1959 m. birželio 13 d., mirė 1983 m. vasario 5 d. Apdrauda išmokėta giminaičiui Romui Sidlauskui.

Nuo 1983 m. pradžios
bendrai iš viso: **\$17,684.00**

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

1983 m. kovo 26 d.

Pranas Kaspariūnas, 373 Kp., St. Petersburg, FL

Nuo 1983 metų pradžios,
iš viso: **\$5,500**

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1983 m. kovo 12 d.

M. Ambrose, 211 Kp., Mahanoy City, PA.
už 5 sav.

1983 m. kovo 26 d.

J. Daužvardienė, 208 Kp., Chicago, IL.
už 11 sav. 4 d.

J. Barzda, 50 Kp., Binghamton, N. Y.
už 7 sav. 4 d.

A. Yudititis, 50 Kp., Binghamton, N. Y.
už 6 sav. 6 d.

Nuo 1983 metų pradžios,
iš viso: **\$629.95**

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

1983 m. balandžio 2 d.

Eugenija Baranauskas, 18 Kp., Westville, Ill., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1949 m. liepos 3 d., mirė 1983 m. vasario 10 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Irena Alantas.

Frances Loskie-Williams, 68 Kuopa, Lee Park, Pa., gimus Plymouth, Pa. Prie SLA prisirašė 1949 m. balandžio 3 d., mirė 1983 m. kovo 15 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui ir marčiai Benjamin Uzdilla ir Mary Uzdilla.

Phyllis E. Gustitus, 126 Kuopa, New York, N. Y., gimus Mahanoy City, Pa. Prie SLA prisirašė 1957 m. spalio 1 d., mirė 1982 m. spalio 14 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Anna M. Zimmerman.

Marijona Tutlienė, 299 Kuopa, Rumford, Me., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1939 m. lapkričio 11 d., mirė 1982 m. gruodžio 29 d. Apdrauda išmokėta velionės dukterim Nellie Tutlis-Wiken ir Josephine Tutlis-Morris.

Elzbieta Stačiokienė, 7 Kp., Pittston, Pa., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1923 m. gruodžio 9 d., mirė 1983 m. vasario 26 d. Apdrauda išmokėta Edwin A. Sitas, Executor of Elizabeth Stachokus Estate.

Zuzana Valionis, 196 Kuopa, Chicago, Ill., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1953 m. gegužės 7 d., mirė 1983 m. vasario 6 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Stefa Krusnis.

Casimir C. Runiewicz, 216 Kuopa, Erie, Pa., gimęs Erie, Pa. Prie SLA prisirašė 1953 m. balandžio 14 d., mirė 1983 m. kovo 11 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Iona Runiewicz.

1983 m. balandžio 16 d.

Mykolas Gofensas, 17 Kuopa, Brocton, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1954 m. kovo 27 d. Pridėtine apdrauda apsidraudė 1973 m. spalio 1 d., ir 1979 m. birželio 1 d., mirė 1983 m. vasario 25 d. Apdraudos išmokėtos velionio žmonai Stasei Gofensas.

Jonas Rimavičius, 64 Kuopa, Baltimore, Md., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1942 m. kovo 4 d., mirė 1983 m. sausio 4 d. Apdrauda išmokėta velionio seserėčiai Ida Mathewson.

Anthony J. Matulaitis, 87 Kuopa, So. Omaha, Neb. gimęs Omaha, Neb. Prie SLA prisirašė 1941 m. birželio 6 d., mirė 1982 m. vasario 11 d. Apdrauda išmokėta velionio motinai Zofijai Matulaitienei.

1983 m. balandžio 23 d.

Uršulė Matulonis, 38 Kuopa, Brooklyn, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1940 m. sausio 4 d., mirė 1983 m. kovo 19 d. Apdrauda išmokėta velionio sūnui Vytautui Matuloniui.

Matthias V. Vinikas, 126 Kuopa, New York, N. Y., gimęs New York City. Prie SLA prisirašė 1941 m. spalio 3 d., mirė 1983 m. sausio 5 d. Apdrauda išmokėta Pennsylvania Bank & Trust Co., Trustee of Matthias V. Vinikas Estate.

Anastazija Pacentienė, 187 Kuopa, New Philadelphia, Pa., gimus Port Carbon, Pa. Prie SLA prisirašė 1927 m. gruodžio 1 d., mirė 1983 m. kovo 22 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui Joseph Pacenta.

Jonas Matuliauskas, 236 Kuopa, Toronto, Canada, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1958 m. kovo 17 d., mirė 1980 m. gruodžio 1 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Stanislavai Matuliauskas.

1983 m. balandžio 30 d.

Mary Sliuzienė, 211 Kuopa, Mahanoy City, Pa., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1924 m. spalio 5 d., mirė 1983 m. kovo 11 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Mary Hubaskey.

Nuo 1983 m. pradžios
bendrai iš viso: **\$28,399.00**

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1983 m. balandžio 9 d.

J. Klones, 53 Kuopa, Chelsea, Massachusetts.
už 12 sav.

M. Sluzas, 211 Kp., Mahanoy City, Pennsylvania.
už 12 sav.

V. Grabauskas, 211 Kp., Mahanoy City, PA.
už 7 sav. 3 d.

F. Klason, 234 Kp., Great Neck, New York.
už 12 sav.

A. Allis, 278 Kp., St. Catharines,
už 12 sav.

L. Yanulis, 365 Kp., Jamaica Plain, MA.
už 11 sav. 5 d.

1983 m. balandžio 23 d.

J. Schrader, 126-Pav., New York, N. Y.
už 12 sav.

IŠMOKAMOS TAUPAMOS APDRAUDOS

1983 m. balandžio 23 d.

Zenonas Kiaulėnas, 352 Kp., Detroit, MI
\$1,000

1983 m. balandžio 30 d.

Vladas Balsys, 126 Kp., New York, N. Y.
\$1,000

Nuo šių metų pradžios,
iš viso: **\$7,500**

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

1983 m. gegužio 14 d.

Mary A. O'Hara, 43 Kuopa, So. Boston, Mass., gimus So. Boston, Mass. Prie SLA prisirašė 1939 m. gruodžio 14 d., mirė 1983 m. balandžio 3 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui James O'Hara.

Anna Labutis, 13 Kuopa, Minersville, Pa., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1921 m. vasario 6 d., mirė 1983 m. sausio 19 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Robert Labutis.

Eleanora Baranauskienė, 124 Kuopa, Hartford, Conn., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1923 m. balandžio 8 d., mirė 1983 m. balandžio 9 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Joseph Baranauskas.

Andrew Tomalis, 62 Kuopa, Lorain, Ohio, gimęs Shenandoah, Pa. Prie SLA prisirašė 1950 m. gegužio 7 d., mirė 1983 m. balandžio 23 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Dolores Tomalis.

Anna Cheleden, 10 Kuopa, Philadelphia, Pa., gimus Philadelphia, Pa. Prie SLA prisirašė 1933 m. vasario 1 d., mirė 1983 m. kovo 18 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui Charles S. Cheleden.

1983 m. gegužio 28 d.

Juozas Eidintas, 18 Kuopa, Westville, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1915 m. lapkričio 7 d., mirė 1983 m. kovo 26 d. Apdrauda išmokėta velionio seserėčiai Brone Karuzis.

Petras Starevičius, 75 Kuopa, Los Angeles, Cal., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1949 m. lapkričio 4 d., mirė 1983 m. balandžio 25 d. Apdrauda išmokėta velionio dukrai Irena Vilka.

Tatjana E. Strasdin, 352 Kuopa, Detroit, Mich., gimus Mintauja, Latvia. Prie SLA prisirašė 1943 m. gruodžio 5 d., mirė 1983 m. balandžio 2 d. Apdrauda išmokėta velionės vaikam Edward Strasdin ir Lydia Steinbach.

Konstancija Zebrienė, 173 Kuopa, Lowell, Mass., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1917 m. vasario 1 d., mirė 1983 m. sausio 19 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Bertha Stann.

Joseph Chesakis, 211 Kuopa, Mahanoy City, gimęs Shenandoah, Pa. Prie SLA prisirašė 1932 m. rugpjūčio 8 d., mirė 1983 m. vasario 10 d. Apdrauda išmokėta velionio vaikam Marie T. Climaldi ir Joseph Chesakis, Jr.

Nuo 1983 m. pradžios
bendrai, iš viso: **\$34,549.00**

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1983 m. gegužės 14 d.

Anna Cheleden, 10 Kp., Philadelphia, Pa.,
už 12 sav.

Z. Lolis, 17 Kuopa, Brockton, Mass.,
už 12 sav.

M. Mayer, 247 Kuopa, Aliquippa, Pa.,
už 12 sav.

Nuo šių metų pradžios,
iš viso: **\$1,466.47**

Dalis newyorkiečių, dalyvavusių SLA Centro patalpoje New Yorke birželio 19 d. 126 centrinės kuopos ir Moterų 99 kuopos surengtame Aušros 100 metų minėjime. Pirmoje eilėje iš k. į d.: SLA sekretorė

Genovaitė Meiliūnienė, viešnia iš Kalifornijos Vincė Jonuškaitė, prelegentas, Paulius Jurkus, Aušros Vartų kleb. kun. Vyt. Palubinskas, Jankutė, Spe- S. Narkėliūnaitės nuotr.

SLA sekretorė Genovaitė Meiliūnienė atidaro Aušros 100 metų minėjimą, įvykusį birželio 19 d. SLA Centre New Yorke. Minėjimą rengė SLA 126 centrinė kuopa ir Moterų 99 Kuopa. Kairėje — prelegentas Paulius Jurkus. S. Narkėliūnaitės nuotr.

LIETUVIAI ETNINIAME FESTIVALyje

Washingtono lietuviai šiemet pirmą kartą su tautiniu menu dalyvavo Washingtono priemiestyje Arlington, Virginia, plataus masto festivalyje. Tie festivaliai ten organizuojami kas antri metai nuo 1971 m. Sekantis festivalis bus 1985 m.

Šią tautodailės parodą organizavo R. Petrutienė ir E. Vodopolienė.

Lietuvių stalas buvo pačiame salės vidury ir išsiskyrė iš kitų tautybių stalų savo eksponatų turtingumu bei skoningu išdėstymu. Buvo daug audinių, dail. A. Tamošaitienės gobelenas, juostos, mezginiai, margučiai, medžio drožiniai bei deginiai, eglutė, papuošta šiaudinukais.

Lietuviškos lėlės, aprenktos tautiniais drabužiais, lietuvių dailininkų monografijos, knygos ir brošiūros lankytojams supažindinti su Lietuva, jos praeitimi ir dabartimi.

Elvyra Vodopolienė ir Genovaitė Radžiuvienė demonstravo tautinių juostų audimą. Medžio deginimo meną rodė Regina Landsbergienė,

12

Dalia Lukienė ir R. Petrutienės kaimynė Helen Vidnovic.

Išpūdingai pasirodė ir Washingtono lietuvių tautinių šokių grupė "Gabijs", vadovaujama Astos Bannionytės Conner. Pašoko keturis tautinius šokius. Jų pasirodymas įvyko sekmadienį.

"Gabijs" grupei tai buvo jau antras pasirodymas festivalyje. Pirmą kartą grupė šoko Arlingtone prieš porą metų.

Tarptautinis Institutas New Yorke paskelbė, kad Juozui P. Tuncavage (Tunkevičiui), šiuo metu studijuojančiam Scranton universitete, paskiriama stipendija studijuoti Bazilio universitete 1983-1984 metais. Tuo pačiu metu apie tos stipendijos suteikimą Ziuriche paskelbė Šveicarų-amerikiečių studentų pasikeitimo draugija. Tunkevičius priklauso Lietuvos Vyčiams ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Jo tėvai gyvena Pittston, Pa.

Pittsburgh, Pa.

ŽINIOS IŠ MŪSŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS

Pittsburgh nuo senų laikų yra žinomas kaip veikli lietuvių apgyventa kolonija. Čia veikia ištisa eilė įvairiausio pobūdžio lietuviškų organizacijų. Savo veikla daugiausia pasižymėjusios yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir L. T. Sandaros kuopos.

Šių metų gegužės 28 d. Sandaros 36 kp. turėjo savo susirinkimą Onos Ott namuose. Svečius puikiai priėmė ir vaišino įvairiausiais gėrimais, Sandaros ir SLA 40-tos Kuopų pirmininkas Jonas Drąsutis. Šeiminkė Onute Ott ir jos dukra Angelina Burnelis paruošė karališką vakarienę, po kurios Drąsutis atidarė ir pravedė Sandaros kuopos susirinkimą. Susirinkime taip pat dalyvavo SLA prezidentas ir Sandaros Centro Valdybos pirmininkas Povilas P. Dargis ir jo žmona Gertrūda, kuri yra Tėvynės Mylėtojų Dr-jos Centro pirmininkė.

Povilas Dargis perdavė sveikinimą nuo Sandaros redaktoriaus Grožvydo Lazausko.

Susirinkimas praėjo gera nuotaka. Buvo nutarta surengti metinį pobūvį ir pelną paskirti mūsų tautiniams reikalams.

Iš naujai įstojusių į Sandaros kuopą žymėtinas veikėjas Kazys Charles Spirgis.

Išrinkta nauja Sandaros kuopos valdyba iš sekančių narių: pirm. Jonas Drąsutis; vice pirm. Angela Marmokas; protokolų sekr. George Žilinskas; fin. sekr. ir išdin. Betty Žilinskas; parengimu kom. pirm. Viola Stanny; paren. Kom. narės: Anna Ott ir Frances Gavron; išdo globėjais Gertrūda ir Povilas Dargiai; maršalka Charles Spirgis.

Mes, pittsburghiečiai, didžiuojamės, turėdami Lietuvių Ukį—Lithuanian Country Club, esantį už poros kilometrų nuo Pittsburgho.

Ukio žemės plotas gana didelis, apie 100 (šimtas) akrų.

Čia ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai ruošia savo gegužines-piknikus. Turime kelis lietuviškus klubus-svetaines. Iš jų didžiausias ir puošniausias yra Lietuvių Piliečių Klubas — Lithuanian Citizens Society of Western Pennsylvania, su puikia sale parengimams. Šio klubo patalpose prisiglaudusi Šeštadieninė lituanistinė mokykla.

Malonu konstatuoti, kad čia Pittsburghe labai gražiai ir vienin- gai dirba Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. **Žemaitis**

DAR APIE DARIAUS-GIRĖNO ŽENKLĄ JAV

Stengiamės, kad S. Darius ir S. Girėno 50 metų skridimo per Atlantą sukakties proga, būtų išleistas JAV pašto ženklas. Tad reikia skubiai rašyti laiškus šiais adresais:

Citizens Stamp Advisory Committee
475 L'Enfant Plaza, SW
Washington, D. C. 20260

The Honorable William F. Bolger
Postmaster General
of the United States
Washington, D. C. 20260

TEVYNĖ, 1983 m. birželio-June mėn.

DARIAUS IR GIRĖNO 50-MEČIO MINĖJIMAS

Kaip kasmet, taip ir šiemet, prie didvyriams paminklo Lituania aikštėje Brooklyne įvyks Dariaus ir Girėno minėjimas. Jis bus liepos 16 d., šeštadienį. Jį rengia Dariaus ir Girėno Paminklo Komitetas ir Lietuvių Darbininkų Draugijos 7-oji kuopa. Po minėjimo iškilnių numatoma apsilankyti Floyd Bennet Field aerodrome, iš kur prieš 50 metų Darius ir Girėnas pakilo savo skrydžiui per Atlantą.

New Yorko šaulių kuopa rugsėjo 11 d., sekmadienį, Kultūros židinio didžiojoje salėje rengia transatlantinių lakūnų Dariaus ir Girėno istorinio skrydžio 50 metų sukakties minėjimą. Numatyta plati programa, kurioje kalbės asmenys, dalyvavusieji Lituanicos krikštynose, aukų skridimui telkime ir lakūnų išlydėjime iš New Yorko. Taip pat bus rodomi filmai iš Lituanicos krikštynų bei didvyrių laidotuvių Kaune.

New Yorko šauliai taip pat ketina paruošti didelį Dariaus ir Girėno paveikslą su jų testamentu "Tau, jaunoji Lietuva", ir įteikti jį Kultūros židiniui nuolatinei ekspozicijai. Jie ruošiasi išleisti ir keleto atvirukų seriją, pavaizduojant Dariaus ir Girėno skrydį ir jų tragišką žuvimą. Kuopos vadas Kęstutis Miklas jau kontaktavo eilę asmenų, kurie buvo Dariaus ir Girėno žygio talkininkais ir liudininkais, kai jie buvo išlydėti tam istoriniam skrydžiui.

SUSIRGO JONAS VALAITIS

Jonas Valaitis, Tėvynės ir Vienybės redaktorius staiga susirgo ir gydomas Brookdale ligoninėje, Brooklyne.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais Tėvynė nebus leidžiama. Sekantis Tėvynės numeris pasirodys rugsėjo mėnesį.